

העולם הזה

עמדם בלוי: „לא נכנע!“

ראיון
מיוחד

המחיר 400 פרי

ייד תשרי תשי"ו, 19.9.56, שנה 20

חמ" 988

העולם הזה

רוב איתנו, אורי סלע

עורך הראשי: עורך כיתוב: עורך תכנית: סילבי קשת

הכתב הראשי: שרגא הרניץ

צלם המערכת: אריה קרו

חברי המערכת:

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136, מען למברקים: "עולמפרסט", המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. חשבת: איננה אחראית עבור תוכן ה" מודעות, כולל מודעות המתפרסמות תחת הכותרת "דו"ח לצרכן", "דו"ח לנוסע" וכל המכונות ונערכות על-ידי המערכת. ההפצה: דוד סופר, ובניו, תל-אביב, רחוב אורח"ה 24, טלפון 5673; מחלקת ההפצה: בית-הדפוס (בחדר) טלפון 67967.

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורכת-משנה:

רוב איתנו, אורי סלע

עורך תכנית:

עורך כיתוב: עורך תכנית: סילבי קשת

הכתב הראשי:

שרגא הרניץ

צלם המערכת:

אריה קרו

חברי המערכת:

ישראל ביבר, ניצה נבי, שיע נלור, יציר לילי, דוד הורוביץ, רותי ורר, רוגי זוהר, אברהם הרמון, אוסקר סאוכר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה טרו, אלי תבור.

הציר הראשי:

עורך דפוס: מנחל מעדבה: שמואל ברתור, אריה אריאל, נתן רוז

העתון הנקרא ביותר במדינה

9/4 י"ד

נביא צריך לצדוק ב-100%, אחרת לא יכניסו את דבריו לשום ספר-קודש המכבד את עצמו. אולם לגבי הפרשן המדיני, ה" מנחש את העתיד על סמך ניתוח מדויק של ההיבטים קיימים, שעור ההצלחה יכול להיות נמוך יותר.

השבוע, עשה שחברי המערכת עסקו בחיבור התצפית לשנה הקרובה (ראו עמוד 5) ניסיתי לסכם את תוצאות התצפית של השנה הקודמת, שפורסם לפני שנה בדיוק (העולם הזה 936). טבלת ההישגים נראית כלהלן:

תצפיות שנתקיימו במלואן: 77.78%. תצפיות שנתברו במלואן: 16.67%. תצפיות שנתקיימו בחלקן: 5.55%. שתי תצפיות כוזבות נגעו לציבור ה" ממשלה. ניבאנו לפני שנה כי יהיו משברים ממשלתיים, וכי אפילו פיזור הכנסת השלישית יהיה אפשרי. נבואה כוזבת אחרת: שייבו האמנים הורים ירד. תצפית שנתקיימה רק בחלקה: שמשפט קסטנר יעמוד גם השנה במרכז ההתעניינות. אמנם עורר המשפט הפלילי נגד קסטנר בפי ה" השופט משה פרץ עניין רב, אך הוא לא הגיע לממדים שציפינו לו, ואילו העירייה בבית-המשפט העליון, שהוא היה סנציוני, גדחה לשנה הקרובה.

קראתי בגאווה מסוימת את רשימת התצפיות שנתמלאו במלואן. לפני שאף אזרח אחד במדינה שמע את המושג "פידאיון", ניבאנו לפני שנה כי לא יפרוץ סיבוב שני, אך שהמלחמה העירייה הערבית תגיע עתה ללב המדינה.

נבאנו את שיבתו של מרדכי אורן ארצה, את התהליך האינפלציוני במשק, את דילול העליה ממאורוק, את התגברותן של מדינות ערב בידה הבינלאומית. קבענו כי העונה התיאטרון תהיה דלה, שלא תקום אופרה חדשה. תצפית הצלחות הקולנוע נקראת עתה כסקירת הסרטים הטובים של השנה. ומובן מאלי שניבאנו את המאורע הספורטאי של השנה: שתי תחרויות ישראל-ס.ס.ס.

לפעמים מורה דרכה של תצפית. נבאנו כי אייזנהואר יהיה שוב מועמד הרפובליקאיים לנשיאות, דבר שישפיע באופן מכריע על מעמדה של ישראל. כעבור שבוע לקה אייזק בהתקפת-לב, והיה נדמה כי ירד מן הפרק הפוליטי. לרוב המול החלים הנשיא האמריקאי — ובסוף השנה אמנם נבחר שוב למועד מפלגתו. עורכי המדור שמחו על כך לא פחות ממנו, אם כי מסיבות אחרות.

מכתבים

איש השנה
בחירתכם בנמאל עבר אל-נאצר (העולם הזה 986) נכונה מאד — סטירית-לחי למני ה"ינינו אנו!

דב אלון, ראשון-לציון

אתם כותבים כמו שכתוב מצרי המופיע בקהיר. לעומת זאת מה עשיתם לעמו המני חיינם שלנו, חוץ מהשמצות, גינויים, גילויי שחיתות וקנוניות? כשרות מי אתם עומרים בעצמ?

שאל מנשה, באר-שבע

דבר אחד בלבד חסר עדיין לאיש זה: כדור בראש. ואז יהיה הסיפור על נמאל עבר אל-נאצר מושלם בהחלט.

נח שטרן, רמזה

לו נשא השער את דיוקנם של חברי מערכת העולם הזה, לא היה זה מעט. יצחק

לו בחרתם בנשיא מצרים כמדינאי ע"י רום ביותר של השנה, או כשחקן הפוקר הנדל ביותר — נחמא. אך איש השנה —

איך זה מתקבל? אם לא תחזו מאשישם בפני שכם בו, אתו לכם סימן. "לא אוכל להזן על עמי בבתי-ספר ובתי-חולים" זה מזכיר לכולנו את הדשע סברלין, שאמר: חותמים במקום המאה.

סבורני שאתם נורמים נוק בהערצתכם — כך זה מתקבל גם אם לא תודו בכך — בניבור ספוקס זה, שהוא, דרר אנכי, גם אויבנו.

אברהם חבון, בארי

אי-השנה, הנבחר עליי מערכת העולם הזה, אינו גיבור השנה ואף לא בהכרח ה" דמות החיובית ביותר של אותה השנה. לתואר זה נבחר האיש שהשפיע — לטובה או לרעה — על מאורעות השנה יותר מכל אדם אחר.

המדע והבמה

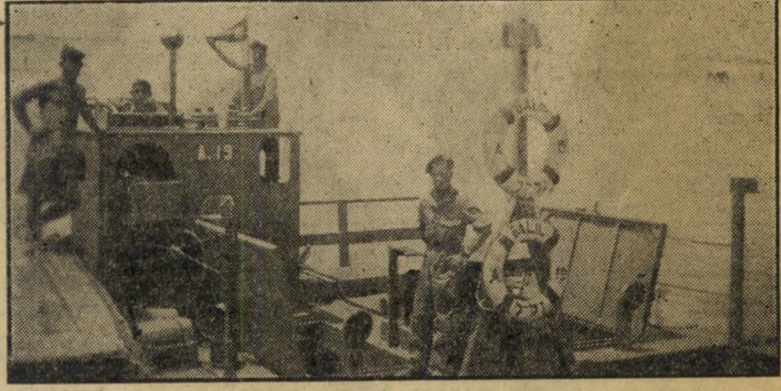
נכשלתם קשות בהכחה על פרופסור סר' כוס ריינר (העולם הזה 988). ריאולוגיה זו זרימת אויר כמו שעור העולם הזה הוא ספא-יניק טוב. ריאולוגיה זו תורה הדנה במצב הפלסטי של החמרים ה"מוצקים" — תורה שהומצאה ופותחה על-ידי ריינר. צדוק זילבר, תל-אביב

הפעם בנד בו דמינו של כתבתם, שכתב על איש השנה בתיאטרון. יהושע ברטנוב הוא בריא, שלם וחזק. וואת, בהיותו בו אין הוא כלל רחוק למיטתו ואם כי הוא משקיע בהצגה את כל ישותו, אין הדבר מלונת, חלילה כל סיכון עצמי שהוא... אולם צדקתם כי על יהושע ברטנוב, זקן שחקני ישראל, במצבו המזהיר, ניתן לומר שהוא, יותר מכל איש אחר, חי למען התיאטרון.

עודא בן-גוריון, תל-אביב

ההורמונים הטובים

המאמר על ההורמונים (העולם הזה 985) מצא הר גדול במושבות שלנו, כי הוא היה המאמר הראשון מכל העיתונות הכללית ב" ארץ, שהביא את בעית ההורמונוצייה של העופות לפנים הנכונים. הוולות של המאמר רים האחרים והקריקטורות בעיתונות הביאו כידוע, למסיכונה בין עקרות הבית, בסירה שאיש לא ציפה כמותה בארץ. אתם צודקים, אם אתם כותבים שמסיכוי

חיילים עבריים על סיפון "גליל" בתעלת סואץ

זה זו סובל גם הצרכן ונס היצרן. הצרכן, שהיה מקבל משר שלוש שנים בשר מסין מסוין על-ידי ההורמונוצייה, מקבל עתה בשר חסר טעם, כפי שהיה לפני שלוש שנים... מצד שני, סובל המשק, כי הברד ההכנסה בין עור מהורמז ולא מהורמז הרי זה 500 פרומט לעור — וסכום זה הינו כל הרווח של המשק.

אנו מקווים שהמאמר שלכם יעזור להשלות את התצרוכות לבשר עור והיצור לבשר עור לפנים הקורמים, שהיו לטובת הצרכן והיצור. י. שפסלוביץ, התאחדות האכרים, תל-אביב

טעות העולם הזה חוזרת

בגיליון האחרון של העולם הזה (983) הופיעה במדור "דרכי אדם" כתבה תחת הכותרת "הבלש הפרטי". כתבת זו דנה במר צבי הרכבי והיא מיוחסת לו משעים ועובי דות שאין להם כל יסוד במציאות. הנני מבקשים לפרסם התנצלות כנה ואמיתית על פרסום הדברים הבלתי-נכונים.

עורך עמנואל מאק, ירושלים

אחרי חקירה מדוקדקת שוכנע העולם הזה כי לסופר הירושלמי, מר צבי הרכבי, לא היה כל יד בהפצת הכוזב על העולם הזה, שבהם דנה הכתבה, וכי העולם הזה הוסיפה במידע על-ידי חוגים הקרובים למערכת ירושלים. כן הוסיפה העתון ביחס לפרטים הנוגעים למר הרכבי, מאחר שפרטים אלה נמצאו בבלתי-נכונים, מביע העתון ברצון את צערם על פרסומם.

עיר עזרים

התפלאנו מאד לקרוא את הערכתכם ב" דבר הקטע ביומנו, על ביקור שר העבודה בקרית-שמחה (העולם הזה 984). תוכנת נשר על הירדן ופתיחתה מיפגעל עשיוית ראשון בעיר עזרים — בין אם יש בה שחיתות ובין אם לא — גם אלה מענינו של היוםם הישראלי, שאינו בא להגן ולשמר מתנאים ומצבים שליליים, ואי-נו גוסל חלק בויכוחים ובחילוקי דעות. יהודה האל, טרסי נרמל, תל-אביב

לשנה טובה תכתבו — ונתכתבו! יוסף פרץ, קרית-שמחה

ישראלים בתעלה

הצנחנים בפני חקוראים (העולם הזה 982) ישראלי שעבר על גדת תעלת הסואץ. בשי נות מלחמת העולם השנייה סיללו בספר שנים ארוכות על פני התעלה ולא רק בספר הצבא הבריטי, אלא גם בסירות עם ספות ישראליים ורגלים שלנו.

מרדכי פז, שדה חורבורג

הקורא פזה על טיפון סירת הצבא הבריטי גליל, בתעלת סואץ, ראה תמונה.

מקור השם

בספר למכתבו של אברהם תהומי על הופעתו לראשונה של השם "ארנון צבאי לאומי" (העולם הזה 983).

מימי הראשונים כמעט, ובמספר כל שנות קיום הארגון עד לאחר, ניהלתי, נוסף על תפקידי האחרים, את הועדה המסקלת בירושלים. רוב רובם של חילי הארגון בירושלים נתקבל על ידי. והרי נוסח השבוע שנחרטה בזכרוני. את מגילת הקלף בנרתים עיצו, בה כתובה הייתה בכתב-ספרים ה" שבועה ושפסטה הקראתיה, מספתי לפי פקודה לפני האידור. והרי נוסח השבועה: "מחור הכרתי השלמה, בלי שום כפייה מן החוץ, וברדתי את תכל הקשור בהחלטתי ואח, הנני נשבע להיות חיל נאמן בארגון הצבאי הלאומי בארץ-ישראל, המנו על ה" רכוש, הנפש והכבוד הלאומיים ומסיוני ל" תקומת העם השלמה בארץ אבותיו..." מירושם מיתורים, הלא כן?

י. א. ירושלים

קריאה בעתון מסויים

לפני כחודשיים ערכתי נסיון, שסמרתו הייתה להיווכח אם דברכם על דיקטטורה ומנגנון-חוקש הינם נכונים או שהם סמס רבני הבאי. לקחתי ליד את גיליון העולם הזה הכותב על ב"גוריון, הדיקטטור-ברד, וישבתי וקראתי בו במשך ראש הממשלה, המחלקה לפסיכוסטיקה, מקום עבודתי. תוך כדי קריאה ניגש אלי פרצוף אחד ובניס ממני ששאלו לו את העתון. "לרע" ואמר כי שהוא יושב בחדר הסמוך. נמרתי את עבודתי ולא זכרתי לבקש ממנו את העתון. למחרת שאיתי אותו היכן העתון והוא ענה שמישהו, שאת שמו אין הוא יודע ואת מראשו אין הוא זוכר, לקח ממנו את העתון, על מנת להחזירו לי. העתון לא הוחזר ואת עד היום הזה. אבל עור באותו יום נתבשרתי שאני מועבר לעבוד באזור חדש — השטח הנדול ביפו — למרות שעור נותרה לי די והותר עבודה באזור תל-אביב, בו עברתי קודם.

נ. קופמן, תל-אביב

המדך הוא ערום

בתור ישראלי שחור לא מכבר מארצות הברית, אחרי שהיה של כמה שנים בניו יורק, התפלאתי לשמוע כי רפאל הלפרין הכריז כאן על עצמו כעל אלוף העולם בה" אבקות חופשית. לא דובים ולא יער. מר הלפרין אף פעם לא התמודד נגד אלוף העולם במסגרת זה. אותו מתאבק נרמני, הנם שמים, שנדו ניהל מר הלפרין את האבי קוטו האחרונה, לא היה ולא התימר להיות אלוף העולם. נגד האלוף האמיתי, לו-טו, לא התאבק מר הלפרין אף פעם, למרות ש" ביקש לעשות זאת. "חגורת אלוף העולם" יכול לקנות בניו-יורק כל אדם בפרומט. ל. ב. אבקס לא לפרסם את שמו במלואו. יעקב ק, תל-אביב

מסיבות בריאות מובנות מאלה.

נהג עצור!

לפני כמה שבועות, נסעתי מתיפה לג'למי עמדת ליד הצ'ק פוסט בהצטלבות לעמקים וחיכיתי כמה שכל טרפסיסט מחכה. בערך בשעה עשר לעה אורח ליד, במכונית מסח' רית כחולה, רצנו מיד אליו, כל העומדים שם, לראות לאו הוא מוכן להסיע וכמה. אבל כשהגענו אליו, הכריז: "חילים אני לא לוקח!"

מה יגיד אותו נהג, כשבנו יהיה צבא ואורח אחר לא יצא לקחתו? טריש גבריאלי סלומון, צה"ל

פכתב השבוע

נאום ביג'י

פתרון לבניה הכלכלית? הינה מה שאמר ראש הממשלה, בנאום הנדול ששודר בקול ישראל, להמוני האזרחים:

"אזרחי ישראל... הפעם הנני נושא עמי תוכנית כלכלית, של עובדה על-ידי הממשלה ואושרה על ידי הכנסת..."

(א) אין חבר הסתדרות רשאי יותר להחזיק במכונית פרטית שאין פרי נסחו תלויה בה. על כל בעלי המכונית ליות למכרו תוך שלושה חודשים מהיום.

(ב) כל חברי הממשלה מוותרים על המכוניות העומדות לרשותם ועל רדיות-השדר שלהם. המכוניות תי-מכרנה בחקם האפשרי והדירות תי-נשנה ביום בו יושלמו מיבנים בגולל מבני השיכון העממי.

(ג) הנני מודיע על חיסול הסוכנות היהודית כגוף נפרד עצמאי.

(ד) קיצוצים וצימצומים גדולים יבוצעו בעתיד הקרוב בסגנון מס' רדי הממשלה.

(ה) העובדים המפוטרים ועברו, ל" פ בחירתם החופשית להתחשב עם כשרם הנומרי, למפעלי החושת ו" תעשיית יצרניים, שעיקר תוצרתם מועד לציוא, או להתיישבות חקל-אית..."

זה נותן קצת חומר מחשבה, לא?

אביעזר פז פתח-תקווה

איך בורר?

נראים בעיניהם כמלה האובד לעד לעדר ההולך ומצטמק.

מכאן מלחמתם גם בתחבורת השבת, ה' עוברת בשכונות הדתיות. המראה של נוער צוהל, הלבש בבגדים והנוסע להתרחץ בשבת, אינו רק מרגיז אותם. הוא מסוכן בעיניהם. כי רוח זו יכולה להידבק גם בבניהם ובבנותיהם הם.

★ ★ ★

אדם המאמין בזאת, קשה לדאוג אותו בכוח הזרוע. כפי שלמדו הממש' לוח בכל רחבי העולם, קשה מאד לשבור בכוח האלות וסילוני'המים מיעוט הבטוח לחלוטין בצדקתו. ככל שמיעוט כזה גרדף יותר, ככל שנשכר יותר מדמו, טבעו להק' שות את עורפו. עמרם בלוי עצמו השתמש בדוגמה ציורית: ככל שהאש גוברת, כן נעשית הביצה קשה יותר.

כל המטיף לפתרון קל, אינו אלא שקרן או כסיל. אין פתרון קל.

אם יעברו נטוריקרתא את הגבול, יהיה הדבר נצחון מוסרי עצום לערבים. חמור נותיהם של יהודים דתיים, הבורחים ממדינת ישראל אל ממלכת הירדן המתקדמת, ימלאו את עתוני העולם. קשה לשער את הנזק לקרנות הציוניות.

אם ינסו לדאוג את מרד נטוריקרתא בכוח זרועם של שומרי החוק, יהיה זה מאבק אינסופי. הוא יסתיים רק עם מותו של אחרון נטוריקרתא. אולי יהיו הפגנות מדי פעם, אולם שום הסתערות אלוות ושום הגלייה טיטונית לא תשבר את רוחם של אותם הסבורים כי הם ממלאים את שליחות אלוהי ישראל עלי אדמות.

את זאת למדו כמה וכמה ממי שלות בהיסטוריה. את הפרטים אפשר למצוא בכל ספר היסטוריה הנלמד בבית הספר הממלכתיים במדינת ישראל.

★ ★ ★

פתרון שיימצא יכול להיות רק זמני, בלתי משביע רצון ובלתי יציב. אולם הוא יהיה עדיף על חוסר פתרון בכלל.

אני סבור כי ההצעה הנכונה ביותר היא לחלק את ירושלים לשכונות. כל שכונה יכולה וצריכה להחליט אם היא רוצה בתחבורת שבת או לאו.

ההחלטה כזאת לא צריכה להתקבל בדרך של משאומתן קואליציוני, בדרך של מקח וממכר בנוסח המגעיל המקובל, של קניג' יות בין עסקנים. העקרון הנכון הוא עקרון של משאלים ישירי: בכל שכונה יחליטו התושבים עצמם בקלפי, בהכרעה סודית וישירה. אם יחליטו 60 או 65 אחוז של התושבים כי אינם רוצים בתחבורת שבת, תיאסר תחבורת השבת באותו אזור — פרט לנסיעת אמבולנסים, מכביאש ושרותים חיר' גיים דומים.

ישנה הסתייגות אחת: אם שוכנת השכונה על עורק תחבורה חיוני, שאי אפשר לעקפה, יש להתיר את מעבר התחבורה בעורק זה. אולם דומני שאין כמעט שכונה בארץ שאי אפשר לעקפה. אפשר להיכנס לירושלים בכביש הדרומי, מבלי לעבור את כיכר רומי מה ומחנה יהודה.

פתרון זה טוב גם לכל עיר אחרת, וגם לכל בעיה אחרת. העקרון צריך להיות שווה בכל מקום: למנוע כל כפייה דתית, אפילו בכוח הזרוע — בתנאי שי ייעשה קודם לכן מאמץ קיצוני להבין את רגשותיהם של הדתיים ולספקם כמיטב היכולת, כל עוד אין הדבר פוגע בחירותו של הי' זולת.

אינו נשואות לכסאות בכנסת, לקריולרים של שריהממשלה (שהם קוראים להם „צרי' הממשלה“). אין הם רשומים בתור השליחים לדרום-אמריקה.

בכל רחבי הציבור הדתי המאורי' גן ישנם רק שני פלגים, היכולים לעורר כבוד בלב אדם בלתי דתי. אלה הם שני הפלגים המהווים את הקצוות ההפוכים של ציבור זה: בני משקייהספר של סעד וטירתיצבי מצד אחד, ואנשי נטוריקרתא מצד שני. כי הם

לוח נגד כל קבוצה אחרת שאינה מוצאת חן בעיני אברהמי ואדוני. אתמול ערבים, היום נטוריקרי' תא — מי יעמוד בתור מחר?

אולם מדהימה ע'ד יותר היתה הרוח שהולידה הצעה כזאת. היתה זאת רוח של שנאה עיוורת, ששוב אינה מכירה כל מע' צור.

לוי אברהמי עצמו אינו אדם קנאי. להיפך, הוא אדם יהודי להסתדר בחיים, אדם שהוא גוח לעצמו ולאחרים. אם איש כזה מתמסר לשנאה תהומית כזאת, אם הוא הופך לקנאי

סמל התקופה

תמונה מפורסמת זו של פרעות ירושלים, מלפני כמה חדשים, הייתה גלים מסביב לכדור הארץ, פורסמה בכמה מן העיתונים הנפוצים ביותר בעולם. איש נטוריקרתא השליך את עצמו לפני מכונית המשטרה, נאסר בכוח על ידי שומר מרוגז אחרי הפגנה סוערת.

מקיימים בגופם את אשר הם מטיפים לזולתם.

★ ★ ★

ע'ד כמה שקשה הדבר לאדם בלתי דתי להבין, הרי נטורי קרתא רואים את עצמם לוחמים מלחמת הגנה מיואשת. ה' חוקפנות שלהם נובעת מכך.

הם באו לפני שלושה-ארבעה דורות, הם היו הרוב בעדה היהודית בארץ. הם ראו בציונות החדשה את פרי השטן, שבא לחבל במלאכת ה'. אולם לגנן עיניהם התעצמו הציונים. בעזרת הכסף ובעזרת הכמות הם כבשו את השלטון בישוב היהודי, ואחר-כך בארץ. הבנים זונזים את אמונת אבותיהם, והבנות צונקות למראה מטפחות-הראש של האמהות. העולים החדשים, ברובם דתיים, מתבוללים בהוי זה; ובניהם, הנדבקים ב' רוח הצבירת ובסגנון הצברי בשורות צה"ל, מרחיקים לכת בדרך זו.

אשר נראה לאדם בלתי דתי כתהליך טבעי ובריא של צמיחת אימה חדשה ותריבות חדשה על אדמת הארץ, נראה בעיני נטוריקרתא כמזימה זדונית להשמדת היהדות. כל בן המתגייס לצה"ל, כל בת המתאהבת בכחור חופשי,

דתי בגילגול הפוך — הרי הגיע הרגע לא דם ברידת להיעצר באמצע ההסתערות ו' לשאול את עצמו: לאן מובילה דרך זו?

★ ★ ★

בניגוד לדעתם של עכבר-עורף ו' מצביאי-כורסה, השנאה אינה יוצרת חיי' לים טובים. השנאה מעבירה אנשים על דעתם, ממריצה אותם לעשות את המעשה הלא-נכון ברגע הלא-נכון. השנאה העיוורת לאוייב אינה מטרה העומדת יפה תחת הפ' גות מרסקות, ואין היא מכשירה אדם ל' עמוד במבחן העלין של הקרבה והתמסרות.

החייל הטוב הוא החייל שאינו שונא, אלא אוהב — את מולדתו ואת הערכים שהוא מופקד עליהם. החייל הטוב הוא זה היודע בדיק על מה נטוש הקרב, מה רוצה האוייב ומה רוצה הצד שלו. כי חייל זה מבין שאין מנוס מן המאבק, ומה מחיר התבוסה.

על כן, הבה וננסה לרגע קט לפרוץ בעד מסך-השנאה המקיף את נטוריקרתא מכל עבר. הבה ונשתדל לרגע להבין מה בלבם, ואיך הם רואים את המאבק הזה. הדבר הראשון הבולט לעין הוא שהם כנים לחלוטין. בניגוד למפלגות הדתיות האחרות, הם לא הפכו את הדת לכיונס ואת הקדוש-ברוך-הוא לקרדום לחפור בו עיניהם

ה' משאית הגדולה טיפסה בכביש ה' ע'לה ירושלימה. לפניו ואחריה טירטרו משאיות נוספות. המוני אנשים, רובם דתיים, הצטופפו בכיכר רוממה ולאורך רחוב יפו, בכ'ון למחנה-יהודה.

היום היה יום שבת. עם הופעת המכונית הראשונה, התרוקנו בתי-הכנסת ת'ן דקות מעטות. רבנים במגבעות רחבות, בחור'י ישיבה ארוכי-פאות, נשים דתיות תבושות מטפחות-ראש, השתוללו ברחוב מרוב התי' רגשות, צעקו וגיפנסו בורוע'תיהם.

ההמונים מנעו בעד המשאיות מלהתקדם. חיש מהר קפצו האנשים על המכוניות. כמה מהם היו עסופים בטליתות. הם חיבקו את הנוסעים מרוב אהבה. הצעירות הדתיות כיסו את פניהם בנשיקות נלוכות.

איש מן הנוכחים לא ישבח את התמונה בנקל, אף שעברו מאז שמונה שנים. הימים היו ימי ה' קרב על ירושלים. המשאיות השי' תייכו לשיירה האחרונה שעברה בשלום בכביש לטרון, ימים מע' טים לפני פסח תש"ח, ביום ה' שבת.

★ ★ ★

ע'תה שיב נמוש המאבק על ירו' שלים. שב ע'מדים במרכזו שיירות המשאיות הנוסעות בשבת. ושוב מרחפת על הקרב ההרגשה של „אין ברירה“, ההכרה שזו מלחמה כפויה, מלחמת-מגן שאין מנוס ממנה, ושיש לעמוד בה עד הסוף המר. לבני האדם הבלתי דתי ברחוב, המייצג את הרוב הגדול במדינה, השאלה נראית פשוטה בתכלית. מיעוט קטן רוצה לכפות על הרוב בכוח הזרוע מנהגים ומגבלות שי' אבר עליהם הכלו. נגד החוק ונגד שומרי החוק, נגד כל העקרונות היסודיים של חברה דמוקרטית, רוצה מיעוט זה להטיל את מרותו על העיר ועל הארץ.

אומר האיש הבלתי דתי: „איננו כופים עליהם דבר. אנחנו נותנים להם להתפלל, ולשמוע על כל ה' מצוות, ואפילו משחררים אותם מגיוס לצבא. אנחנו לא מכריחים אותם לנשום כשבת. אולם הם לא מסתפקים בזה. הם רוצים לכ' פות עלינו את אורח-חיייהם. לכן צריך ללחום!“

כל זה נראה נכון וצודק. כל אדם בלתי דתי מרגיש כך באופן אינסטינקטיבי. גם אני חזרתי על כך פעמים בלתי-ספורות. דומה שבזה חוסל הויכוח — והוכן שדה' הקרב למאבק.

★ ★ ★

אלם לפני שבוע קרה משהו שהיה צריך לעורר מחשבה שניה גם בלב אדם בלתי דתי. אחד הקצינים הגבוהים ביותר במשטרת ישראל, נציגה הרשמי של הממ' שלה, הכריז באוזני ועדת-חקירה רשמית כמה הכרזות האומרות דרשני.

הצעותיו של מפקד מח' ירושלים, לוי אברהמי, היו חותכות. הוא הציע לגרש את נטוריקרתא מעבר לגבול, אם יסכימו לכך. אם לא, הציע לעקור אותם בכוח משכונת מולדתם, בה הם חיים זה כמה דורות, ולפור אותם בכוח ברחבי הארץ.

הדבר המדהים בהצעה זו, מפי אדם הלוכש את מדיה של המדי' נה, לא היה רק תוכנה. גם זה היה מפסיק. כי שיטות אלה של דיכוי קולוניאלי קיצוני, דרכן כי דרך הגולם מפראנ. קל להכניסן לבית, אבל קשה מאד להוציאן חזרה החוצה. אחרי שישתמשו בהן למיגור נטוריקרתא, גדול יהיה הפיתוי להפעילן באותה יעי'

העם

מחול השטן

שנת השמש כ ללת 365 יום. השטן שוה, בגימטריה, ל-364. מכאן שישנו יום אחד בשנה אשר אין השטן שליט בו. יום זה הוא, לפי חז"ל, יום הכיפורים.

כשנדם השבוע שאין התחבורה בכל רחבי הארץ, ושקחת יום הכיפורים ירדה על עריה וכפריה, לא היה איש בטוח כי גם השטן ישוב ממלאכתו. משך 30 שעות, בהן שקט קול ישראל, דאגו אזרחי ישראל למת רחש על הגבול. אנשים בלתי-ידיים סובבו בחרדה את כפת רי מכשירי-הרדיו, השתדלו לקלוט קטעי-חדשות מתחנות זרות וערביות.

רק במוצאי היום נשמו האזרחים לרווחה. נסתבר כי גם השטן שבת ביום זה.

סופת חול במדבר. מחול השטן, ש' גרם לדאגה כה רבה, התחיל עוד בימים הראשונים של השנה החדשה, כאילו רצה לי הסביע את חותמו מראש על השנה כולה. בדוויימה נהרגו חמשה חיילי צה"ל ואיש משמרה-גבול בדי חיילים ופלאוים ירדניים (ראה להלן).

מאות רבצ התחילה שרשרת התגובות ה' טארגית, שהפכה שיגרת-חיים במרחב. ממי שלת רבת-עמון הודיעה שכוחות ישראלים התקיפו ופצצו תחנת משטרה בהרי חברון, בקרבת דוויימה, וקטלו את יושביה. היר' דנים הגיבו ברציחת שלושה שומרים דרוזיים במחנה ישראלי בערבה, מצפון לחצי' בה. למחרת היום הדיעו כי כוח ישראלי ממוכן, בסיוע שלושה מטוסים, התקיף את תחנת גרנדל בערבה, מדרום לבאר-מונחה, השמידה על יושביה.

כאשר לא קרה דבר משך יומיים אחרי כן, היה נדמה שהסיכוב נגמר, וכי לא היתה זאת אלא אחת מאותן ההתפרצויות, המתוע' ררות ושוככות בפתאומיות שוה, כסופת' חול מדברית.

משקל הדם. טבעי הוא שהפרשנים ב' עורף, ככל שהם רחוקים יותר מן הגבול ומן המציאות המיוחדת שלו, ראים בכל תקריט מדימה פוליטית מסועפת של האויב, מחברים מחקרים ארוכים ומלומדים כדי ל' התחקות על כוונותיו הנסתרות והמחשבות. האמת היא לרוב הרבה יותר פשוטה, וגם הרבה יותר טראגית.

הרוב המוחלט של התקריות בגבולות ישראלי הוא פרי המקרה הרשע. לחיצה אחת של אצבעו של טוראי על ההדק, יזמה מק' רית של ממכרף נלהב, סטיה קלה ממסלול קבוע, התפרצות ספונטאנית של פלאח נד' עם או מסתנן קנאי — כל אחד מאלה מס' פיק כדי להסיל את החלל הראשון, הפתח ממילג'הקסמים המגואל-בדם של ששע'ת' מול-פשע.

כמעט לעולם אי אפשר לברר את האמת על הרגעים הראשונים של תקריט, העלולים לגרום אחר-כך לקטילת מאה בני-אדם. תוך כדי דיווח מדרג נמוך לדרג גבוה יותר, כאשר כל אדם משתלל להצדיק את עצמו, משתבשת התמונה יותר ויותר. כשהיא מגיעה לשלב הגבוה ביותר, בוירה הבינ' לא מית, שוב אין כל אפשרות להבחין בין אמת, כזב ותעמולה.

לכן קובעת, בחשבון הסופי, יחידת-המש' קל היסודית: משקל הדם. דם ההרגוים, הי' זועק מן האדמה, מתריש כל ויכות. הצד שאנשיו נהרגו ראשונים, הוא הצד הצודק.

סואץ ודוויימה. למרות השתוללות ה' שכן, לא היתה השבוע כל סכנה כי יעלה בידו לגרום למלחמה ממש. זאת ידע גם המתכנן הישראלי וגם המתכנן הירדני.

נק' דת'המוקד של המרחב נמצאת ברבע זה אישם בין פורט-סעיד וסואץ. המאבק הגדול על התעלה, שגשש השבוע בכל עוצ' מת, מנע כל ריכוז של מרץ ערבי ב' חזית אחרת. ירדן לא יכלה להרשות לעצמה להתגרות בריבונות ישראל, כי התגרות כ' זאת יכלה לגרום להזדמנות ההיסטורית, אשר ישראלים רבים מהכים לה: ההזדמנות לפרוץ אל הירדן מבלי שמצרים תוכל אף לחלום לחוש לעזרתה. עובדה זו שמה גבול טבעי לתקריות הגבול.

גמאלי עבד אל-נאצר עצמו ידע זאת ויפה ראש ממשלת בריטניה, שיש לו מנהג מ' זר להיזכר בדאגתו לשלום ישראל ברבע ש' הדבר מעיל לו, הביע את החשש שהשליט

למרות שיום הכיפורים, כמו כל הלוח היהודי, מבוסס של שנת הירח, הכוללת רק 364 יום, 8 שעות, 48 דקות ו-37 שניות.

סילון

בטחון למדינה

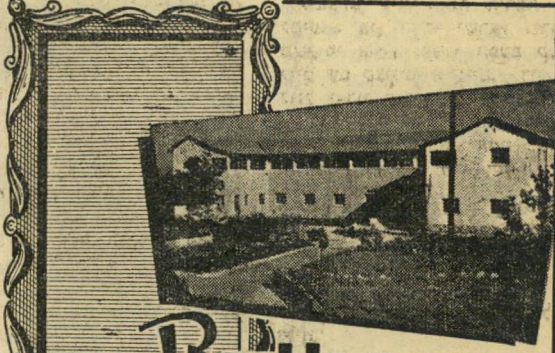
סילון

בטחון למעשן

עגולות בקופסה כחולה • שיטוחות בקופסה לבנה

20 סיגריות 320 פרוטה

Bellevue

באלווידו

למפול

פסיכוסומטי

ת.ד. 153 פתח-תקוה טלפון: 911388-10 רפונה צ' 4137 אהבה

שיש ושמח בשמחת רחג

הינות והמשקאות המשובחים ביותר מייקבי

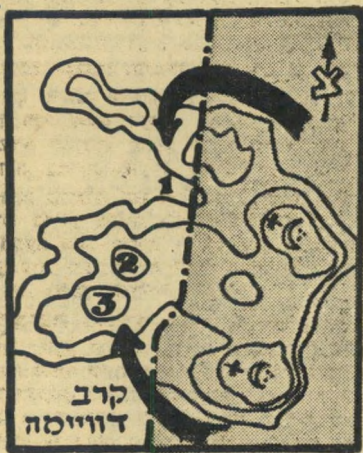
ש.פרידמן ובניו

הגבול

הקרב לד דוויימה

קרבת-תקלת קצר באיור בית גיבורין, בין יחידה ישראלית לכוחות ירדניים, נתן את הניצוץ האחרון שהצית את גזרת הגבול הירדני, שהיתה שקטה יחסית בתקופה ה' אחרונה. תוך שעות ספורות, התלקז האיזור כולו בשרשרת מעשי איבה, רצח ופעולות תגמול שגררו את המדינה כולה לאירת ערב מלחמה מחודשת.

זהו הסיפור המלא על השתל' שלות הקרב הראשון, אשר כעקי

זהו שטח הקרב. הקו החוצה את המפה הוא קו הגבול. עמדות המש' מר הלאומי הירדני, משם נפתחה האש על יחידות צה"ל, מסומנות ב' סהרונים וצלבים. מספר 1 הוא ה' ואדי בו נתקעה אחת הקבוצות. מס' 2 היא חירבת ג'מני, ומספר 3 היא חירבת בידה. קנה-המידה היא 1:20.000

בותיו התפתחו שאר מאורעות ה' דמים.

חורבת הביצה. היה יום חם. משעות הבוקר המוקדמות, החלה היחידה לנוע ל' אורך קו שביתת-הנשק מורחג, לכפר הערבי החרב דוויימה. היחידה היתה מחולקת ל' קבוצות קטנות שנעו לאורך אותו קו, ב' רחמים של חצי קילומטר בין קב צה לקברי צה. האיזור היה חשוף כמעט כולו. גבעות טרשים אפורות, מכוסות בשיחי סירה קוצ' גיים, כשפה ושם מוריקים שרידי בוסתנים או עצים בודדים.

מפעם למפעם, מעל רכס גבוה, אפשר היה להבחין בתמורות עשן קלות המתאבכות מעל לכפר שמעבר לגב' ל. זאת היתה אידנה. כפר גדול שממרכוז מתנשא צריח מסגד, טובל במעטפת חורשות זיתים. שום תנועה לא נראתה מעבר לגבול. ממש אידליה כפרית שלחה.

שעתיים לאחר שהחלו לנוע, הבחינו הבחור רים בתנועה על הרכס שממול, מהצד השני של הגב' ל. תוך כדי התקדמות הבחינו בשלר' שה ערבים לבושי בגדים כהים. בהתחלה לא שמו לב אליהם. אבל אחרי כמה זמן ראו שהם מתנהגים באופן מוזר. הם נעו במקביל לישראלים. כשהיו אלה נעים, נעו גם היר' דנים. כשנעצרו הישראלים, נעצרו גם הם. משתמסו הישראלים מחסה, נשכבו גם הע' רבים. אך הבחורים הישראליים לא שמו לב במיוחד, כי בסך הכל נראו שלושה פלחים עלובים.

הקבוצות נעו צפונה, במרחק מה מעמדי האבן הלבנים, המסמנים את הגבול. בערך בשעה 11 לפני הצהריים, טיפסו על אחת

מטר אחר מטר החלו החיילים לקפוץ ל־
אחור, ממחסה אל מחסה, שניים מהם ניגשו
אל יעקוב פרידלנד הפצוע, לגרוו עמם. או־
לם ברגע בו התקרב אליו אילן דרושקובס־
קי, איש משק רבדים, פילח כדור את ראשו.
יותר אחורנית, נסע חייל נוסף, גבי, כדור
חדר לבטנו. "אל תשאירו אותי כאן!" הוא
התחנן.

הבחורים ניסו להגיע, הורידו אותו אל
מורד הגבעה. למטה בחוץ, עמד קומנדקר
שהגיע זה עתה. הם ניסו להוביל את גבי
אל המכונית. פתאום נפתחה אש מגבעה ש־
בשטח ישראל, לעברה. הירדנים תפסו את
חירבת ג'מגין ואת הגבעה הצפונית לה,
בתנועת מלקחיים.

היחידה נעה דרומה, עם הפצוע. נהג אמיץ
קפץ בין מטר כדורים אל המכונית, הניעה
והצליח להוציאה לשטח מת.

רק מאחר יותר התברר מה עלה בגורלה
של הקבוצה שנתקלה בחוץ וטיפה לגבעה
וצפונית יותר.

כאשר עלו אנשי הקבוצה שנלכדה בחוץ
אל ראש הגבעה, חשבו שיצלו. לשתע ראו,
במוחק מאה מטר, קבוצת ערבים. הגו היו
כארכים במספר. כשראו את הישראלים,
החלו מיד להטות עיניהם. לא היה פנאי לה
פוס עמדות. הישראלים ירו ב, מידה והתחילו
להיטות. יהושע צוריה, איש משמר הגבול,
היה המקצוע. הוא נשכב והתחיל לחפות על
הנסיגה. וזך דקה עלו הערבים.

בדרך זו נפלו גם שמואל זקס, בחור הי־
שיבה מירושלים; בנמין המליך, הירושלמי
שיומיים לפני הרצח, התארש, ומשה לומן
בן ה'91, הסטודנט למשפטים מתל־אביב.
יש להגות כי כולם היו חיים בעת שנתפשו.

קולונל ירדני זקן. בשעות הערב הי־
מאחרות, הנוף משקיף אל גל קבן בתוך
החוף, באותו מקום בו נתקלה היחידה באש.
כמה פוזים יושבים העניין לצד הישראלי
שש גופות, שהועלו על קומנדקר. הגופות
היו עומדים לגמרי מלבד לגניהם, נשדד הי־
כל.

למחרת, שוב היתה חירבת ג'מגין עדה
למיפגש בין חיילי ישראל וירדן. בנוכחות
משקיפי א"ט נפגשו הפעם קצינים ישרא־
ליים עם קצינים ירדניים, לדיון בקרב. אלו
לוגל ירדני מודקן ובעל כרס עצומה, שאל
את החיילים הישראליים שהשתתפו בקרב
מספר שאלות: "האם אתם בטוחים שאנשי
המשמר הגאומי עברו את הגבול?"

במקום תשובה, הצביע הנשאל על שני
פסים מוכתמי דם, שהתמשכו מהגבעה אל
מעבר לגבול — סימני גרירת גופותיהם של
שני פצועים.

"אני מצטער", אמר הקולונל הזקן באני־
גלית.

חיילי הלגיון בהרי חברון
"כמו פלאחים על בישו"

זה הצפונית יותר. כאן החלו הירדנים להפ־
עיל נשק כבד. בזו אחר זו הרעידו התפור
צצויות כבדות את חירבת ג'מגין. תחילה
היו אלה פגזי מרגמה 52 מילימטר, אחריהם
באו פגזי מרגמה כבדים יותר. צורות ארו־
כים של מקלעים מכל הסוגים סירטרו מכל
הבחורים קימצו בתחמשת, ירו רק אל
מסרת ברורות שנעו כפופות על קו הרכס.

ואז נסע הראשון. היה זה יעקב פרידלנד
(34), לשעבר ממגני נגבה בעת מלחמת
השחרור. הוא שכב יחד עם מספר הפעולה
מאורי סלע אחד, וירה חגיפת. אי אפשר
היה להרים את הראש. כדורים התנפצו אל
הסלע שלפניהם והעיפו מטר רסיסי אבן.
פתאום הרגיש המפקד שיעקב שוכב עליו
בכל כובד גופו. הוא סובב בקשי את הראש
וראה שיעקב נפגע בגבו. הכדור פגע כנראה
במערכת העצבים ושיחק אותו לגמרי. ידיו
התאבנו ואי אפשר היה להזיז אותן.

עתה היה צורך לחלץ את הפצוע. אולם
פתאום הלול פגזי עשן להתפוצץ על הגבי
עה. מסך עשן התרומם והתאבך אל על,
מילא כמעט את כל שטח הגבעה. הקיצוני
בשורת החיילים הדיע שהוא רואה מחלקה
חמושה חוצה את הגבול ומתכוונת לאגף
את הגבעה מדרום. לא היתה ברירה אלא
לנטוש את הגבעה.

המקלע המחפה נעצר וההם התחילו
להמסיר על הגבעה אש תופת משני עבריהם.
הם ישבו על גבעה גבוהה בהרבה מזו של
הישראלים וראו כמעט כל תנועה שעשו
הישראלים. המפקד פקד על האנשים לקפוץ
לאחור ולתפוס עמדות טובות יותר. תוך
כדי הקפיצות ראה פתאום שלושה אנשים
בלבוש שחור עולים על הגבעה שלו. הוא
ירה בעוזי והם ירדו חזרה.

בזמן שחיילי הירדנים נמשכו, הועיקו הי־
ירדנים כמעט את כל הכפר. באדינה, שהיתה
לפני מלחמת השחרור כפר ערבי קטן בן
400 תושבים, יושבים כיום כשלושת אלפים
איש. רובם ככולם הם פליטים, שברחו בעת
המלחמה מדחיימה ומבית גוברין.
הם נמנים על הכאלילים, אנשי הר חברון
הידועים כפזונים בעת מלחמה, אך אכזריים
לכל אויב הנופל בידם. ומה עד שערביי
הסביבה מוכירים את השם דחיימה בנשימה
אחת עם השם דיר יאסין, כזכר לחלליהם
הרבים שנפלו בעת כיבוש הכפר.

תוך שעה קצרה נערכה על הרכס, מול
הגבול, פלוגה של המשמר הלאומי, ואחריה
ערב רב של אספסוף כפרי משולהב וצמא
הירדנים חוצים את הגבול. התח־
מושת הלכה ואזלה. יחידת החיפוי שעל הי־
גבעה המשכיכה לנהל קרב אש, בעוד שהקי־
בצה שהיתה בחדי הצליחה לטפס על הגבי־

השלוחות הרחבת של הרי חברון, המת־
משכת מהצד הירדני אל מעבר הגבול הישר־
ראלי. היו עליה שתי כיפות, מכוסות חור־
בות ישנות. הדרומית נקראת חירבת בידה
(חורבת הביצה) והשניה רסם אום אל ג'מ־

בין שלוחה זו לשלוחה צפונית יותר הפ־
רד חדי עמוק ותלול, החוצה את הגבול
ממזרח למערב, מוביל עד למבואות הכפר
אדינה. במרוק שלושה קילומטרים מהגבול.
כמה קבוצות חצו את החדי בשלם, המ־
שיכו בדרך צפונה, מבלי להרגיש בדבר.
בשעה אחת עשרה ורבע לערך, כשאחת
הקבוצות שחצתה את החדי היתה עדיין ב־
מרכזו, נשמעו היריות הראשונות.

קבוצה נלכדה בוויד. "לתפוס מח־
סות!" צעק המפקד, כבשיגרת אימונים. הי־
צעקה היתה מיתרת. החיילים שבוודי נצמדו
מיד לקרקע, כשהכדורים שורקים מגל ראשי־
הם. אותה שעה, היתה קבוצה נוספת של
חיילים על כיפת חירבת ג'מגין, במרחק של
200 מטרים מהחודי, כשהיא נחה סביב בור
המים במקום. קבוצה נוספת נעה על כיפת
חירבת בידה, במרחק 100 מטרים נוספים.

היריות הראשונות היו יריות רובים בור־
דוות. כששמעו אותן החיילים שעל הגבעה,
הם לא הבינו עדיין מה מתרחש, אל מי יר־
רים ומאין. החיילים בחירבת ג'מגין שמעו
הרי יריות ונצמדו לסלעים. אפשר היה ל־
נחש שהיריות באות מעבר לגבול, אך הם
לא ראו כלום. לפניהם, במרחק של מאה
מטרים מעבר לגבול, היתה כיפה קטנה ש־
הסתירה את הכל. פתאום שמעו שמהחודי
למטה משיבים אש. הם הבינו שזאת חוליה
ישראלית. המפקד שלח אחד מאנשיו צפה,
לראות מה מתרחש למטה. הוא קפץ בקפרי־
צות קרב. פתאום החלו הכדורים לשרוק
סביבו.

הוא ראה את האנשים למטה כשהם נוסים
לחולל תחת אש. כמה מהם ניסו לחולל ל־
גבעה של חירבת ג'מגין והצליחו לטפס עד
ליה, כשהם מסתתרים מאחורי הסלעים.

החודי היה חשף לגמרי — כמו שטח
חרוש. אי אפשר היה להישאר שם ולהשיב
החלק השני של אנשי הקבוצה הנתקפת
ניסה לטפס על הגבעה הצפונית יותר, אבל
האש שהמטרה עליהם הלכה וגברה.
בינתיים נערכו הקבוצות שעל הגבעה,
איתרו את הכיפה ממנה נפתחה האש, החלו
לירות אליה בכוחה לחפות על הנמצאים
בחודי ולחלצם.

למחפשים נדמה היה שאש חזקה תוכל ל־
השתיקם, שאלת הם רק כמה פלחים עם
רובים. תוך דקות ספורות התבררה טעות
עגומה.

מהגבעה מדרום, השולטת על כל השטח,
200 מטר בתוך שטח ירדן, פתח מקלע וי־
קס' באש רצופה על המחפשים. המפקד פקד
על החיילים לירות לכוח המקלע ולהשתיקו.
המקלע פתח באש והתוא השתחק. נשמעו
צעקות מזרות, קריאות ושריקות. מלחת
תנועה גדולה מאוד על הגבעות. הם אספו
כנראה את כל הכפר, הועיקו פלוגה של
המשמר הלאומי.
הופיעו אנשים בלבוש פלחים ולצידם אח־
חריף לבושי מדי תאקי, עם כפיות אדומות

מקלען ישראלי בהרי חברון
"אל תשאירו אותי לבדו"

מצרים, וכי בנה מגדלים במדבר וחצב בא-
רות רבים.

לדברי דוד אלון, לא הסתיים קו הביצורים
בעברת. "הוא בודאי פנה משם לאורך
הערה דרומה, אולי אפילו עד אילת. המ-
שכת עבודה שיטתית תוכנן זאת", קבע.
עמקים מדיניים ושופים פרט ל-
ביצורים של תקופת ממלכת יהודה, עמדו
השניים על טיבם של היישובים המרובים
מתקופת האבות — כאלפים שנה לפני
הספירה — שנמצאו קודם לכן על ידי יוסי
באור אזור.

הם גילו טיפוסים מופלאים של החיישובות
שבטיות, נודות למחצה כנראה. השרידים נות-
רו מיישובים שגודלם השתנה מכמה בתי
אב ועד לעיר מרכזית גדולה. הם סיפרו
סיפור מרתק על התחלפותם — באלה אחר
אלה — של שבטי עמלקים, מדיינים, שו-
טים, כושים ואולי גם עברים.

בניגוד למצרים הישראלים המרובעים, היו
ישובים אלה בוויים בעיגולים. ברוב המקרים
נתגלו גם מזבחות הובת והנסך השבטיים,
ליד כל ישוב.

הישובים עצמם התחלקו לשני סוגים:
יישובים פתחים, על שלוחות נמוכות, ויישו-
בים סגורים ומבוצרים על מורומי הרים.
שונה מכולם היתה העיר — שהיא היחידה
מסוגה שנתגלתה עד כה בכל הנגב. זה הוא,
למעשה, אוסף של מיבנים מצוגלים, הנות-
נים בכללותם צורה מרובעת, החצויה לאר-
בעה רובעים על ידי רחובות צרים. עיר
זו שימשה, כנראה, עיר מושב הנשיא
ומקום המרכז והשיפוט, יותר מאשר עיר
מסחרית או עיר מיבצרת.

ימיה של עיר זו, כימיהם של כל היישוב-
בים מתקופת האבות שבנגב, היו קצרים:
שניים-שלושה דורות. כישושים אחרים, היתה
גם היא תוצאה של פריחה יישובית זמנית
ומשנתרבה, שוב לא יושבו — למזלם
הארכיאולוגי של שני החובבים לפחות.

המצאות

נמלים וירקות

לפחות אדם אחד בישראל מצא כבר שיי-
טה לניקוי הים, בקרבת החוף, מזיהום מי-
השופכים של תל-אביב. שמו והזהרתו של בעל
הפטנט שנרשם כחוקי, וכן פרטי שיטתו של
מורים עדיין בסוד, כי בעל ההמצאה הי-
אלמוני הוא אחד ממאתיים חברי איגוד הי-
ממציאים, שפירסם החודש רשימה של 30
המצאות שונות ומשונות, פרי יצירת המוח
היהודי הגאוני.

ההמצאות משתרעות על פני שטחים שר-
נים, החל בהמצאה של שיטה לבניית נמל
צף שאפשר להקימו במשך זמן קצר בכל
מקום, בלי להתחשב במבנהו הטופוגרפי של
החוף, וכלה במכשיר לקיצוץ ירקות ובשר,
המופעל ביד וגורם לקימוץ עבודה לעקרת
הבית.

כמה מההמצאות הן תגליות חשובות ש-
עוררו כבר הדיום והתעניינות בינלאומית,
כמו המצאתו של הפרופסור אלכסנדר זרחין
להפקת חמצן מהאוויר, אצל הצרכן עצמו
בלי שימוש בקומפרסורים, חשיבות ער-
למית נודעת גם לשיטה להחסנת ושימור
ירקות ופירות במצב טרי וטבעי, ללא הקי-
פאה וללא שימוש בקירור או בחמרים חיי-
מיים.

כנסת אוטומטית. עבור המתסרים
בחמסינים יש המצאה משמחת: מכשיר הי-
מרענן את האדם הסובל מזום הקיץ, בעבור
דה או בהליכה ואילו לעקריות הבית הכינו
ממציאי ישראל שיטה להכנת לחם עם מיץ
פירות, שתשמש כתחליף לשמרים וכן עג-
לת תינוק ועגלת טיול מורכבות יחד, בגודל
רגיל, נוחות לפירוק והרכבה.

פקידים ודאי ימצאו סיפוק בהמצאת כר
לחותמות שאינו מתייבש ומוכן תמיד לשי-
מוש בלי הוספת דיו. אולם למרות כל הי-
מאמצים לא הצליחו ממציאי ישראל להתגבר
על כמה בעיות יסוד חס בות, כמו המצאת
כנסת אוטומטית, מכשיר ביתי להפרדת מים
מחלב, או משלם משכורת אוטומטי בכל רא-
שון לחודש. יתכן שבקצת מאמץ יתגבר הי-
מוח היהודי גם על בעיות אלה.

קרנות

תיירים עומדים לבקר

הבורת התיירים מנירוזילנד שהגיעה למשק
גונן בגליל העליון הקשיבה לדברי דליה,
מזכירת הקיבוץ בת ה-20, שהדריכה אותם.
"זהו בית התרבות" אמרה לבסוף, בהצביעה
אל צריף חדש ונאה, שניצב במרכז המשק.
(המשך בעמוד 8)

יחסים מרחביים

גייס חמישי במחנות

סירובה של ממשלת מארוקו להרשות ל-
40 אלף מיהודיה לעלות לישראל, הוליד
רעיון במוחו של ויליאם צוקרמן, תושב
ניו-יורק. צוקרמן, עורך העלון היהודי הי-
אנטיציוני, גיואיש ניוולטר, קרא לממשלת
ישראל לקבל 40 אלף פליטים ערביים ב-
מקום שהועידה לעולים ממארוקו.

השבוע פירסם גיואיש ניוולטר אחת הי-
תגובות להצעת צוקרמן. כתב האל דרייפר,
העתונאי היהודי סטייר לא מוזמן בארצות
ערב ואשר מאמריו פורסמו גם בעתונות הי-
ישראלית: ממשלת ישראל הכירה בעצמה
שיש לה מקום וכוונת-קליטה ל-40 אלף
תושבים חדשים. אם תפתח את שעריה
לאותו מספר של פליטים ערביים, יצור
הדבר גשר מוצק בינה לבין שכנותיה הי-
ערביות.

אך חשובה מכל, לדעתו של דרייפר, תהיה
השפעתו התעמולתית של צעד כזה על הי-
עולם הרחב. "תארו לעצמכם איזה הד
יהיה למגבית יהודית מיוחדת שמטרתה
תהיה לאסוף כמה מיליוני דולארים מיהודי
אמריקה, לשיקום פליטים ערביים בשרא-
ל... זה יהפוך את כל הפליטים, היושבים עתה
במחנות, לגייס חמישי בעד-ישראל!"

ארכיאולוגיה

מזל של שני חובבים

ברחבי הנגב ידוע יוסי "הערבי" מרבי-
בים כמשוגע לנצורות העבר. מדי פעם הוא
אורז ילקוט גב, ממלא את מימיתו במים,
מצטייד במקל טוילים ויוצא לחסט בין
שממות הנגב. גם את חופשתו האחרונה
בילה בצורה דומה. יחד עם חבר לשגועו,
דוד אלון מקיבוץ משמר הנגב, יצא לחקור
את שרידיו של קו ביצורים עתיק, שנתגלה
לו באחד מסירותיו הקודמים, בין שבתה
לניצנה, לאורך הגבול עם מצרים.

הקו התחיל, כנראה, בסביבות חלוצה,
התמשך לאורך הגבול, התחבר עם קו שני
מקביל, מדרום לאזור המפורז של ניצנה.
המדברי הגדול ביותר באותה סביבה.
הקו נים שביקשו לבחור לעצמם דרך
טובה ומובטחת לשיירותיהם, בנו שורה של
מצדים. כמעט בכל התעפפות של נחלים
ועל כל גבעה נוחה להגנה הקימו מצד. היו
אלה מיבנים לא גדולים — שבעה על
שמונה מטרים בערך — ובהם חדרי מגורים.
בורות המים הרבים שבסביבה הבטיחו קיום
ליושבי המצודים.

ליד כל מיבצר קטן, בעיקר על השלוחות
הרחבות שלאורך הנחלים, גילו השניים גם
סימני מיבנים של אבן וסוכות, שהעידו על
יישוב אורחי באזור. על כן, הגיעו כי
תפקידם של המיבצרים לא היה רק תפקיד
שמירה על דרך מסחרית חשובה, כי אם
גם לספק הבטחה ולשמור על הסדר של
אזור מיושב.

מיכמי שלמה המלך. ליד הר רביב,
התעצם פתאום קו המצדים. שם, על הר
גבוה החולש על מיפגש שני נחלים גדולים,
נבנתה מצודת ענק, שגודלה כ-30 על 35
מטרים. מסביב למצודה הוקמה חומה כפוי-
לה, שבחוכה נבנו חדרי מגורים לחיילי
המשמר.

על טיב הביצורים יכלו השניים לדון לפי
גובה הקירות שנשתמרו עדיין, לאחר דורות
של מלחמה, הרס ושחוק. חומות האבנים,
הבלתי מהוקצעות, שכמה מהן מגיעות ל-
משקל של טונה, מתנשאות עדיין לגובה של
מטר וחצי עד שני מטרים וחצי. במקום זה,
נסתים קו המצדים הקטנים.

על פי השיטתיות והתיכנון שהושקעו ב-
הקמת הביצורים, אפשר היה לנחש בקלות
כי לא היתה זו עבודתם של יושבי האזור,
שביקשו להתגונן מפני מתקפים מן החוץ.
הקרימיקה שנמצאה בכל המצדים ובמצודה
הגדולה העידו ללא ספק כי המיבנים הוקמו
על ידי מינהל המרכזי.

במקרה זה: ממלכת יהודה, בתקופה שבין
600—950 לפני הספירה הנוצרית.
למעשה, חיו באותה תקופה רק שני
מלכים שהיו מסוגלים לבצע עבודה כזו.
הראשון היה שלמה, שביצר את דרום הי-
ארץ ואת הנגב בקו חגרים נרחב, אותו
מוכיר פרעה-שישק, מלך מצרים, בשנת 920
לפני הספירה הנוצרית. המלך השני שהיה
מסוגל למעשה זה היה עוזיהו, מלך יהודה,
שחי בשנים 742—783 לפני הספירה. עליו
מספר התנ"ך כי שמו הלך לפניו עד לבוא
יביצורים, משון חגוריאבן.

היא מזכירה
ממדרגה ראשונה.
זריזה ומהימנה.
מעולם אין חושה
מכזיב בבחירתו.

מובן מאליו:

נלסון היא מעשנת!

בית ספר לנהגות "החץ"

בהדרכת אברהם כהן
ת"א, רח' מנדלי 6,
מעכשיו גם שעורים
על וספה

למכירה בחזרמנות:
מגרשים ברחובות
לפנות:

תל-אביב, טלפון 24749

בין עיד לעיד
כלנו נוסעים

ב"אגד"
ישיד
תל-אביב. חיפה.
ירושלים וכו'.

פיראיון בלב ישראל... לא תהיה מלחמה... קאהיר שוב במרכז החדשות... אייק יבחר לנושא... עליה של חרות... יציבות מממשלתית... סנסציות משפטיות... שביתות ואינפלציה... שפע בקולנוע... דלות בספורט

„מלחמה ושלום“ סולסטוי בראש

השנה להתרופפות גוברת והולכת של מושג האחריות הקולקטיבית בממשלה, א לם הממשלה עצמה תהיה יציבה.

● **באופוזיציה תשגשג בעיקר תנועת החרות**, שתעלה ותתחזק, אך לא תתאחד עם הציונים הכלליים, שיוסיפו לרדת. חרות תנסה גם לנהל מדיניות חוץ עצמאית, ביחוד על ידי קיום קשרים ישירים של מנחם בגין עם משרד החוץ הצרפתי.

● **השנה תהיה עשירה במשפטים סנסציוניים**, שיגיעו להיקף הרבה יותר רחב משנראה עתה. בראש הסבלה יעמוד עירעור קסטנר (היועץ המשפטי—תמיר), משפט רפאל—לייבוויץ (לויצקי—תמיר) ומשפט עמוס בן גוריון—שורת המתנדבים (כספי—תמיר). **בשלושתם יהיו גילויים סנסציוניים**, שירעישו את עתונות הארץ.

● **היכון לפרשת שחיתות סנסציונית נרמפת שתעיש את הארץ, ואשר בה תהיה מעורבת אחת הדמויות הפוליטיות המרכזיות בארץ.**

● **המאורע הקולנועי של השנה הבאה בישראל: הסרט „מלחמה ושלום“ לפי יצירתו האלמותית של טולסטוי.** בהפקתם של האיטלקים פונטי ודה לורנטיס, בבימוי של קינג וידור האמריקאי ובחשתתפות אלפי ניצבים ותוריסר כוכבי פיסנה, בראשות הנרי פונדה, אודרי הפבורן ומל פרא, יעלה מלחמה ושלום לעיני הצופה הישראלי את גיבורי ניתוח האופי האנושי הטולסטוי.

טרטס אחרים שיזכו להצלחה מיוחדת בישראל יהיו: מובי דיק — הסרט ספרו של הרמן מלדויל על ציד הלווייתן הלבן, בהשתתפות גרגורי פק; **שכר האומץ** — סרט ריאליסטי על ילד ושור, עם ילדהפלא האנגלי מישל ריי; **מרד הנצורים** — ביקורת חברתית על דרך החיים של הנוער האמריקאי, עם גיימס דין; **הירושמה** — סרט פנימי על זוויות פצצת האטום; **הגיבורים עיפים** — סרט צרפתי אודות השתלבותם של גיבורי החזית בחיים האזרחיים, עם איב מונטן ומריה פליקס.

● **אם כי אולימפיאדת מלבורן, שתחל ב־חודש דצמבר השנה, תהיה מאורע הספורט של השנה**, יעמדו במרכז ההתעניינות הקהל הישראלי דוקא משחקי הכדורגל נגד נבחרת תורכיה, במסגרת המשיחיים על הגביע העולמי. חוסר ההתעניינות באולימפיאדה יהיה בגלל חולשתה של המשלחת הישראלית, שהיא חסרת כל סיכוי להשיג כל שהם.

● **במחצית הראשונה של השנה יתרחק דויד בן גוריון בהדרגה ממרכז הפעילות המדינית היומיומית.** כבר קודם לכן יועברו חלק מהתפקידים הפוליטיים המעשיים לאהוד אבריאלי, כשלב בהכנתו לתפקיד שר הבטחון הבא. ביגיי יבלה חלק גדול והולך של זמנו בשדה בוקר, יגביר את פופולריותו משם על ידי הצעת סרסר חסרות סיכויים לאיחוד מחנה הפועלים. כן יקדיש תשומת לב גוברת והולכת לכתיבת פרקים היסטוריים, בהם יבטיח את מעמדו בעיני הדורות הבאים.

● **גולה מאיר תהוק השנה את החזקתה במשרדהחוק, תחליף עוד החורף את רוב אנשי המפתח במנגנון הדיפלומטי של שרת.**

● **האינפלציה בארץ תימשך, אך לא תהיה דוהרת.** למרות שלא תוקם כמעט התישבות חדשה, יתרבו ההוצאות הציבוריות ויגדלו ההיסלס הממשלתיים. אינפלציה דוהרת תימנע בגלל הרפיון במסחר, עודף כושר הייצור והסיפול הממשלתי במדד המחיה.

● **ביוצור יואס הקצב בתעשייה הקיימת, בגלל עודף כושר הייצור לעומת כושר הקליטה המוגבל של השוק, וכן בגלל ירידת כדאיות הייצור.** גם בחקלאות תהיה ירידה בשטחי הגידול של גידולי שדה וירקות, בגלל קיצוץ הסובסידיות וקרן המינימס. גידול הכותנה יצומצם בגלל נזקי הזיפית. בפעם הראשונה יעמדו כמה קיבוצים על סף פשיטת הרגל, ומצוקתם תעורר רעש בציבור הרחב.

● **בייצוא יגדל הענף החקלאי, בגלל הכפור בספרד שיעזור לייצוא פרי הדר מישראל, וכן בגלל הגדלת הייצוא של פרחים, ביצים, מלונים ופירות אחרים.** לעומת זאת יפחת הייצוא הטעשייתי, בגלל הכדאיות הפוחתת, אפילו אחרי הגדלת הסובסידיה לייצואנים.

● **השכר הריאלי ימשיך לרדת, בגלל עלית מחירי המצרכים שאינם כלולים במדד יוקר המחיה, כתוצאה מהעלאת ההיסלס הממשלתיים.** האבסלה תגדל כת צאה מהפחתת הייצור והעליה המתמדת של מספר המפרנסים. תוספת היוקר תשתנה רק אחת לחצי שנה.

● **המסים יעלו ב־1000 מליון ל"י למימון גרעונות הבטחון וגרעונות רגילים.** ינתנו הקלות למעמדות הבינוניים.

● **הבניה הפרטית והממשלתית תפחת בשליש.** מרכז הבניה הפרטית יעבור מצפון תל אביב ורמת גן למרכז בתים. זמי המימון יפחת, מחירי הדירות יישארו יציבים. מחזור המכירות יקטן.

● **במסחר יקטנו רווחי המסחר הגדול, עקב החזרת התחרות לשטחי ייבוא, כמו עץ ועורות, וריבוי שטחי הפעולה של המסחר הממשלתי המונופוליסטי.** המסחר הזעיר יקטן במידה ניכרת בגלל ירידת כוח הקניה. מחירי המצרכים יעלו מפני שעל הסוחרים לממן את הוצאותיהם המוגדלות ממחזור קטן יותר. לעומת זאת ינתנו תנאים טובים יותר לסילוק המחיר בתשלומים. **הצריכה לא תרד במידה ניכרת, בגלל קניית עודפי מזון מארצות הברית ונטיון היצרנים למשוך לקוחות בכל האמצעים.**

● **מאבק האינטליגנציה על שכרה יתחדש בכל החריפות באמצע החורף, כאשר יגיע הזמן למלא את הבטחתו של אשכול לשלם את הפרשי השכר שהוקפאו. אשכול ידרוש להמשיך את ההקפאה, או לפחות לדחות לשנה את תשלום הפרשים שכבר הוקפאו.** היכון לשביתות גדולות, הן של האקדמאים והן של הפועלים.

● **בשטח העליה תהיה זאת שנה דלה:** העליה מצפון אפריקה תלך ותצטמק, מהמערב לא תהיה שום עליה. הגדלה ניכרת של העליה תהיה דווקא מעבר למסך הברזל, בעיקר מפולין, רומניה וברית המועצות.

● **הממשלה תנקוט באמצעים מינהליים קיצוניים יותר לצימצום הירידה, שתמשך השנה בעיקר מבין החוגים המבוטסים.**

● **בשטח המפלגתי יתגברו נסיונות ההשי תלטות של המפלגות הדתיות** שיעוררו מפעם לפעם משברים ממשלתיים קטנים, לשם הגברת לחצן, אולם לא ישתמשו באמצעי האחרון של פיצוץ הק אליציה, גם מפלגות הפועלים השמאליות יימנעו מכל צעד העלול לסכן את קיומה של הקואליציה הנוכחית. כתוצאה מכך תהיה עד

● **במחצית הראשונה של תשי"ז תרחף חרב המלחמה על פני המרחב.** מצד הערבים, ובעיקר מצד מצרים, יתגברו פעולות הפיראיון, שיעלו על כל קודמותיהן הן בעומק החזירה והן בהיקף הפגיעה.

ישראל תגיב בפעולות תגמול מוגברות. מדי פעם תתקרב ישראל עד לשעת האפס של מלחמה, אולם המלחמה תימנע רכל פעם ברנע האחרון, בלחץ המערב והמזרח כאחד, מתוך חשש כי כל מלחמה מקומית תתפתח בנקל למלחמת עולם מימנית.

● **המתווך היחיד יהיה, גם במחצית הראשונה של השנה, ראג האמרשילר.** כל שאר המתווכים הפוטנציאליים, כמו טיטו, ניהרו וראלף באנץ, לא ייכנסו לפעולה.

● **השרות החשאי הבריטי יעשה נסיון נואש להפיל את גמאל עבד אל נאצר** לפני שיתבסס סופית, מתוך הסתמכות על מתחרים בתוך הצבא המצרי, ובעיקר על מוחמד נגיב. אין סיכוי רב להצלחת מאמצים אלה.

● **אם גמאל עבד אל נאצר יישאר מנצח, צפה לכך כי שנת תשי"ז תעמוד כזוה בסיומן התנכרותו במרחב.** הקשרים עם סוריה יתהדקו ויתקרבו לאיחוד המלך הירדני יצטרף סופית למחנה המצרי או יפול. גם המשטר של נורי סעיד בעיראק עלול ליפול קרבן להתפתחות זו.

● **הלאמת בארות הנפט בכל רחבי המרחב, כולל סעודיה, כווית, בחריין ועיראק, הוא תהליך שיתחיל השנה, אם כי קרוב לוודאי שלא יגיע ליי סיומו.**

● **מדינות אסיהאפריקה ימשיכו להתגבש ככוח בעולם, דבר שיחזק את עורף המצרים.** ועדה שניה בניסח באנדונג תתקיים השנה, כנראה בקאהיר, כדי להדגיש מחזק את הניטרליות של עמי אפראסיה. אחת האפתעות: הופעת נציגות של הילידים המדוכאים מדרום אפריקה, והשתתפות עמי אלג'יריה, מארוקו וטוניסיה. ישראל שוב תישאר בחץ.

● **הנשיא הבא של ארצות הברית: דוויט ד. אייזנהאואר.** מערכת הבחירות לא תהיה חריפה, לא תביא טובה לישראל. כדי למנוע זעזועים בתקופה זו, אמריקה למנוע כל פעולה מיחמתית מערבית במרחב נגד מצרים. תוצאה שלילית שניה: כל פגיעה נוספת בבריאותו של אייק השנה עלולה להעלות לשלטון את סגנו, ריצ'ארד ניקסון, שיחזק עד יותר את הנטיות האנטי־ישראליות של משרד החוץ ומשרד הבטחון האמריקאיים.

אייזנהאואר ניקסון מאחור

בת המעבדה הדמויונית, אשר הדפיס הוגו על נייר מכתמים נאה, היתה כתובת ביתו. **עמוס אמר שזה בסדר.** מדי פעם, היה יורד הוגו תל-אביבה, לקטוף פירות אסירים בין זרועות המין היפה. לשחקנית של התיאטרון הקאמרי, בין השאר, הודיע שהוא התגרש מאשתו. על סמך שקר זה הלכה עמו תקופה ממושכת. ערב אחד פגש אחת החיילות ששירתו בי חיל האוויר הבריטי בקהיר. הוא הציע לה עבודה במפעל לפניצילין, שעמד להקימו בתורכיה. "את תקבלי 250 דולר לחודש, פלוס כל ההוצאות", הבטיח. "והי מש" כורת גבוהה, כי אני אקים את המפעל בי איזמיר ושם אין איפה להוציא את הכסף". עד שיפתח המפעל, הזמין את הבחורה לבילוי יקר. בערב אחד בקוסטיי באר, לי משל, הוציא 100 ל"י על משקאות. אותו ערב נכחו בבאר המפורסם עוד שני צעירי רים תל-אביבים היודעים לבלות: עמוס בן גוריון ושייקה ירקוני. החבורה בילתה עד מאוחר בלילה. כאשר הגיע הזמן הח קי לסגור את העסק, נעולו הדלתות והחבורה המשיכה להונות מן המשקאות וממגנינות

בחברתה לפני מותה היה האורח הישראלי הוגו זינפלד, המתואר ככימאי שהשתלם ב"ארצות-הברית. במשטרה סיפר זינפלד, כי הבחורה היתה אהובתו, שעזבה אותו לפני כמה חודשים בתורכיה, כאשר נודע לה כי הינו נשוי ו"אב לשלושה ילדים. הא נסע אחריה לארצות-הברית. ניסה — ללא הצלחה — לשכנע שתשוב אליו. לפגישה בבית-המלון באה לפי הזמנתו, לראיון אחרון לפני שיעלם סופית מחייה וישוב לישראל.

"הראתי לה צלוחית של ציאניד. אני רגיל לשאת עמי ציאניד, עוד מהיותי לוחם-מחתרת בארץ-ישראל", גילה למשטרה. "אמרתי לה שאם לא תשוב אלי, אתאבד. היא התרגשה מאד וביקשה ממני לעזוב אותה לנפשה לשעה קלה, ולש ב ולקבל תשובה". לדבריו, עזב הוגו את איחויים ואת הרעל לבדם בחדר. כאשר שב כעבור חצי שעה, מצא רק את איחויים — מתה. היא בלעה את הרעל, סיבכה את הוגו הא מלל באחת מפרשיות המחת הסנסציוניות ביותר של ה"חודש בניו-יורק. המשכרה, שלא החליטה אם זהו רצח או התאבדות, הבטיחה לעצמה

(החשך מעמוד 6)
בית תרבות זה, הסבירה דליה, הוקם לזכר רוי קיסלוב, חבר המשק שנפל, בכספי אביו והמשק.

כאן נעלמו לפתע החיזוקים מעל פני ה"חיריים. במקומם הופיעו סימני תמהון ש"הפכו מיד להבעת כעס. התיירים לא הר"סיפו מלה, עזבו את המשק, בהשאירם את דליה חוששת לטיב הסברתה.

שליחי הקרן. כעבור כמה שעות, הר"סיעה בשערי הקיבוץ מכונית פרטית. ממנה ירדו כמה גברים, נושאים טבלת שיש מ"היקה. על הטבלה היו חקוקות מלים מר"כע ת: קק"ל — נחלת יצחק, יצחק גוט"ליב ז"ל — זילונה החדשה".

הגברים הדיעו כי באו לחלות את ה"על בית התרבות, כי "תיירים מניו-יורק" ע"מדים לבקר במשק.

דליה סיפרה להם כי אחרו את המועד וכי, בלא הכי, לא הקרו הקימת הקימה את בית התרבות. הגברים התעקשו, תלו את הטבלה במקום שנאמר להם לחלותה, ועזבו את המשק.

עתה מונחת הטבלה בחדר המזכירות של המשק, עד שתברר הקרן הקיימת, לאן נעלם הכסף שיתרם בניו-יורק להקמת מוסד מת"אים לתליית השלט על-שם יצחק גוטליב ז"ל.

הממשל הצבאי

מי צרצר בהטיון?

הירחק בין כפר ברעם לבין הכפר גיש בגליל העליון הוא קטן מאד. מגבעות גיש אפשר לראות בבירור את חורבותיו ומטעיו של הכפר המרוני הנטש, לא רחוק מן הגבול הלבנוני.

ואמנם, לא עובר כמעט יום אחד מבלי שבני ברעם — שהוגלו מכפרם ובתייהם הופצצו מן האוויר זמן רב אחרי תום ה"קרבות — יטפסו על אחת הגבעות להעיק מבט לעבר ביתם הריס. אלה מבניהם שלא הספיקו לעלות לנקודת-הצפייה, התנחמו בשמיעת צלילי פעמן הנחושת הגדול של כנסייתם.

פעמן זה יחיד מסוגו בארץ. הוא נצוק בלבנון, במיוחד עבור כנסיית ברעם, ועליו חקוקות המלים: "תוצרת בית שבאה" ש"התמחית בהספקת פעמנים לכל הכנסיות המרוניות.

רק חידה אחת העסיקה את הגולית: מי מצילץ בפעמן. מיז עזבי את בתייהם, בי תחילת 1949, נשאר ככרם ריק לחלוטין ואילו קיבוץ ברעם של השומר הצעיר, המייחד את אדמות הכפר, יושב במרחק מה מחירובותיו.

סיבות במחנות. התעלומה נפתרה לפני מחפר חדשים. כאשר נפטר הכומר הזכן של המדה וקומץ מיינשי הכפר קיבלו רשות מיוחדת לקברו בחלקה שליד כנסייתו. כאשר הגיעו לכונסיה, גילו הקוברים להפ"תעתם כי הפעמן הכבד נעלם. הוא הורד מציור הכיסייה ורק פיגומי העץ שלו הוש"ארו במקום.

למחרת, שוב נשמע קילו של הפעמן. הפעם ניסו אושי ברעם לאתר את מוצאו. לי היתה זו מלאכה קשה: הקול בקע מתוך חצר קיבוץ ברעם. חברי הקיבוץ פשוט הע"בירו אותו לפתח חדר האוכל. על מנת ש"יהיה להם פעמיו של ממש, במקום מעגלי המתכת הפריולייריים, בהם מסתפקים בדרך כלל קיבוצים אחרים.

עתה, בשומעם את פעמם, יודעים בני ברעם מי הוא המצלצל בו. אולם הם אינם יכולים לקבל בחזרה. כי — מסביבות ב"חוניות מובנות מאליהן — אין המושל הצבאי מרשה להם ללכת לחצר הקיבוץ ולוותר את החפץ הגנב.

דרכי חיים

היגו הפעיר

ערב יום הכיפורים תשי"ז, זכו שלושה ישראלים בלבד לראות את שמם מתנוסס מ"על גבי העמוד הראשון של עתוני הערב. משה צירניאק נוצח על-ידי שחמטאי הוג"גריה במוסקבה, שגריר ישראל בפאריס, יח"קב צור, בירר את תוכניות הארגון החדש לתפעול הסואץ, הוגו זינפלד נעצר על-ידי משטרת ניו-יורק, כעד דרוש בפדרת הרעלה.

הידיעה מניו-יורק מסרה כי צעירה יה"דיה עשירה, איחויים גריי, נמצאה מורעלת, בחדר של מלון קטן, האדם האחרון שנראה

פועל חסנו ואשתו
ליז הבית, בחוף

התנמרת. סגן המפקח הכללי של המשטרה אמר שזה בסדר. **התחלת האהבה.** הוגו, שהאחירה הי מתחממת בישראל לא נעמה לו יותר, נסע לת רכיה. שם הכיר את איחויים היפה, בתו של עסקן יהודי אנטי-ציוני. היא עבדה שם כמורה מטעם מוסד ח"נ כי אמריקאי, התי אהבה בצעיר הרזה, בעל הפנים הצמוקות, המרכיב משקפיים כהות גם בלילה. שם הי חלה האהבה הגדולה, שהובילה את איחויים למותה ואת הוגו לכלא האמריקאי.

דרכי אדם

בית כורנוגה

"א. הל של בדואי חזק יותר מהבית הזה" התלנן מוחמד חסנו, כשקם לתקן את ה"עצים הקרובים המחזיקים את רעפי הבית העתיק בזורנוגה, בו גר עם אביו, שתי אחי יותיה הרחקות, אשתו, שתי בנותיו (3 ו-1), אחיו ובני אחיו. יתכן שמוחמד שחור-העיניים היה מתרגו פחות על דיורו, ל לא יפה בכל בוקר. ב"כ" תו לעבודה, ליז בית יער הכבד יותר, בעל שתי קימות. כי אותו בית, יחד עם באר, מנוע ותשעה דונם של אדמה, שייכים לו. "יהיו צרות". היה זה למחרת כיבוש יפו בידי צה"ל כשבאו כמה יהודים לביתו של חסנו, השוכן במרחק מה מזרנוגה, ויע"צו לו להסתלק תוך 24 שעות. "אחרת יהיו צרות". חסנו לא רצה בצרות. הוא ברח מרחק כמה מאות מטרים, לתוך הכפר, נש"אר שם עם שלוש משפחות ערביות אחרות. בינתיים נכבש הכפר עצמו. ביתו של חסנו נמסר למשפחה יהודית, אדמתו עובדה בידי אחרים. העירייה החדשים מסרו את הבית לאחרים, תמ רת כסף. חסנו נשאר גר בבית הזר, המט ליפול. "אני מרוצה ממדינת ישראל". הבטיח הי השבוע החקלאי המוסלמי, כשביקש את ע"רתו של עת נאי בעברית שוטפת. "טוב לי במדינה. אבל כשאני חוזר בכל יום מעב"דתי ברחובות, אני פותח למצוא את בנותי תחת ע"י המפולת".

שטוחות עגולות
20 סיגריות 320 פרוט

האיכות נצחה

למכירה בהזדמנות:
מגרשים ברחובות

לפנות:
תל-אביב, טלפון 24749

עזרה בתחרות
האחר והתפלוקה
* לכל אדם *
ונוח לכל כיס
רדיופאלאט
6 מנורות אופרה לונס
7 מנורות סופר לונס
7 מנורות סופר לונס
8 מנורות ס'אפוניק
8 מנורות פאגאניני
ליונטייב בבל
הונית הדדיו
תרגום קולור
1956
חולץ תפליט
אולט
חשוב ביותר בעולם-תוצרת אנגליה

הכל שונאים אותם — אך כמעט איש אינו יודע מי הם ומה רצונם

נטורי קרתא: האמת

קפדנות כזאת את הדברים שהוא מטיף להם. שום אוכל מוכן אינו נכנס לדירתו הוצר רה, בת החדר וחצי, של בלוי, אשתו אופה בעצמה את כל הלחם הנאכל בבית. הרב שותה רק חלב אשר ילדיו עצמם קיבלו את ברכתם, לאחר שהוא נחלל לעיניהם מן הפרה ישר לתוך הסיר של משפחת בלוי. דירתו של בלוי, בה גר עם שלוש בנות חיו וארבעת בנותיו, עד לנשואיהם, היא דלה ועניה. רק מגרש ריק מפרד בין חלונותיה תיה לבין עמדות הלגיון הערבי מעבר לגבול, מרחק עשרים מטר. בשעה שהרב מר ויח את לחמו הדל מלימוד בישיבה, ער סקת אשתו בתפירת קפטנים. בבית אין חשמל, אין רדיו, אין פריגידר. הרב שותה מגירה ערבית, העומדת בחלון. צנע קיצוני זה הוא סגנון חייה של כל שכונת מאה שערים. בבית הכנסת שלו, ש' הוא חסיד, לא יושב עמרם בלוי בין הרב נכבדים, בצד המזרחי, אלא בצד השני, בין העניים. אין עמרם בלוי במלוי מצוות בין אדם לרעהו: הוא מנחם את האבילים, שומר לילות ארוכים ליד מיטתיהם של חולים, גומל כל טב בהם המבוקשת ממנו. איש אינו חושד בו שהוא עושה זאת כדי לזכות בפרסומת או בתהילה. אולם זהו רק צד אחד של עמרם בלוי. בחתונות אין כמוהו לאירגון ריקודים ולבידור החוגגים. בהזדמנויות אלה הוא רגיל לשיר בקולו היפה שירים ערביים, לרקוד את ריקודי הבדואים כשמטפחת אדומה מתנופת בידו.

★ ★ ★

„משפחת כופרים ומינים“

הזמנת המדינה היתה אסון בעיני נטורי קרתא. הם ראו בה גלות חדשה, גלות שכימה לא התנסה עמנו המנוסה מיום חורבן בית המקדש. הם סירבו בהחלט להירשם במירסר החושבים, לקבל פנקסיונות של מדינת הכופרים. זאת זאת הוציא עמרם בלוי לאנשיו העודות „לא יכרע“, עליהן התנוסס כסימטה פסוק ממגילת אסתר: „ומרדכי לא יכרע ולא ישתחו“ (בפני הרב).

ההמנון של נטורי קרתא שיקף גישה זו, קובע הפזמון: „ה' ה' א' מלכנו / ולו אנחנו עבדים / בממשלת כופרים ומינים / אין אנתנו מכירים“.

בניגוד למפלגות הדתיות, אין בלוי לוחם למען שלטון דתי במדינה. להיפך, שלטון כזה נראה בעיניו כאסון, כי יכול היה להטות את עצם קיומה של המדינה. הרעיון הציוני, דהיינו להפוך את כנסת ישראל לעם ככל העמים, עם מדינה עצמאית ולשון לארץ, הוא יסוד כפירה ביחוד קדושאברהם. הוא וישראל ואוריתא... אילו ראשי המדינה היו שומרי תורה ומצוות גם כן היינו חייבים להילחם בה בכל כוח תינו, כי עצם רעיון המדינה הוא כפירה גמורה. אלא חסד עשה עמנו הקדוש ברוך הוא שראשי המדינה הם רשעים מפורסמים, מינים, מסייתים ומרדחים, ועל ידי זה הכפירה שבעצם הרעיון יותר בולטת וניכרת.

דעה זו, כשהיא מלווה במעשים מתאימים, הביאה את עמרם בלוי כששים פעם אל בית הסוהר הציוני, הפכה את דמותו ידועה (ואהודה) על הסוהרים. בבית הכלא התייחסו אליו ככבוד, נזכר בלוי השבוע, ובכיתת הסוהר אף טוב מהה. פעם כתב אפילו מאמר בעיתון הפנימי של בית הסוהר ברמלה, סבלנות.

לעמרם בלוי יש סבלנות. ככל אדם המ' ש כנע למל'טין בצדקתו, והמקדש את כל חייו להגשמת תורתו הלכה למעשה. הוא מתחס בחייו טלחני לנשמות התמימות ה' סבורות שאפשר לדאוג בעזרת בתי הסוהר, עונשים מינהלים ואיומי הגליה.

אין מיעוט בישראל השנוא במידה כה כללית כמו נטורי קרתא. החופשיים רואים בהם את חיל-החלוק של כפיית ימי-הביניים. הדתיים רואים בהם מתחרים בלתי-רצויים. הכל רואים בהם בוגדים. אולם רק מעט מאוד אנשים יודעים איך נולד ארגון נטורי קרתא. מה דמותו ומה מטרותיו. בעמודים אלה מוסר „העולם הזה“ את האמת האובייקטיבית על הכת המבודדת — ואת הראיון המיוחד המפורט הראשון שנתן מנהיגה לכתב ישראלי.

עמרם בלוי עצמי שכר חנות במרכז ירושלים, שהיתה ריקה מסחורה וסגורה בכל ימות השנה. היא נפתחה באופן הפגנתי רק בימים בהם הכריז הוועד הלאומי על ש' בחנוכה מאתה נגד שלטונות המנדט.

בניגוד לדעה הכוזבת הנפוצה ברבים, נ' טורי קרתא אינם כת דתית. חברים בה חסידי דת ומתנגדים, בני כל הפלגים הדתיים של היהדות החרדית. הם ארגון פוליטי מובהק:

★ ★ ★

מטפחת אדומה

חיייו של עמרם בלוי עצמו מדגימים היטב לאיזה צורת-חיים הוא מתכוון. אין מנהיג שני במדינת ישראל המקיים ב' תפקידים אינו בעולם הבא. אלא בעולם ה' זה: להיאבק על דמות החיים והשלטון ב' ארץ.

המאורעות פערו בארץ. השנה היא 1936. המוסדות הלאומיים הקימו מגבית גדולה לצורכי ההגנה, בשם כופר הישוב. מתנדבים מבני הישוב גייסו להגנת המשקים וקיימתהב רה. הם נקראו „גאפיר רים“ או „נוטרים“. אפילו אגודת-ישראל הדתית, האנטי-ציונית, שיתפה פעולה עם הסוכנות והוועד הלאומי במערכה זו. אותה שעה התכנסה אסיפת-עם דתית ב' ירושלים. היא נקראה עלידי הקיצינים, ש' פרשו מאגודת-ישראל כמחאה על עזרתה ל' ציונות. הנואם היה גבר גבוה, לבוש בקפסן ערבי. „אין מתחברים לרשע אפילו לבניו בית המקדש“, קרא עמרם בלוי. באוזני ה' מאזינים הנלהבים קרא אגדה מן התלמוד הירושלמי, על שלושה שליחי של רבי יהודה הנשיא שבאו לעיר אלה וביקשו לראות את ש' מריה. כאשר הראו להם את השומר רים, אמרו לבני העיר: „אלה הם שומרי העיר? אלה אינם אלא מחריבי העיר!“ קרא עמרם בלוי: „אנחנו נטורי קרתא (שומרי העיר) ולא הגאפירים והנוטרים של הציונים! הם חורבי קרתא ולא נטורי קרתא!“ באותו יום נולד ארגון חדש ושם חדש, שהפך לשמיר ברחבי העולם: „נטורי קרתא“.

★ ★ ★

כופרים, מדיחים, מחללים

אלוהם החיסטוריה של נטורי קרתא התחילה זמן רב לפני שזכו לשמם. היא מתחילה לפני מאה שנה, כאשר יצאה ספינה ת רכית קטנה מגמל טריאסטה ה' איטלקית, טולסלה ארבעים יום על פני הים עד שהגיעה ליפו.

על גבי הספינה היו, מלבד רבי-החובל יחני ושני ימאים תורכים, נוסע בן 35, אשר תו בת ה'30, שני ילדיו (5 ו'3) ואמו הד' קנה, בת ה'87. שם הנוסע היה עמרם בלוי, ונסיעתו לארץ, מן הרגע שעלה על עגלה בעיירה הונגרית קטנה ועד בואו לירושלמה, נמשכה למעלה משנה. אך הוא הגיע זמן רב לפני חלוצי העליה הראשונה.

כעבור 70 שנה הגיע לארץ הפרופסור חיים וייצמן, בדרך נוחה הרבה יותר. הוא נסע ברכבת צבאית בריטית לירושלים, ש' נכבשה זה עתה מידי התורכים. שם כינס אסיפה של נכבדי העיר, הצביע להם ל' הפוך לתא ראשון של הבית הלאומי היהודי. בתום הגאס הופתע הקהל כאשר קם צ' עיר גבה-קומה, מגודל סיאות אדומות ו' תכול-עייניים. „הציונים מורדים במלכות ה' שמיים“, הרעים, „בואו לעיר הקדוש היא בחינת ותבוא ותסמא את ארצי. ראשי ה' בית הלאומי הם כופרים, מסייתים, מדיחים, מחללי-שבת ועוקרי תורה! מה להם ולירושלמה? הוא יצא מן האולם באופן הפגנתי, כשכמה זקנים וצעירים נלוו אלו.

היתה זאת פעולתו הציבורית הראשונה של עמרם בלוי, נכדו של העולה מהונגריה, בן לאם שאביה וסבתה נולדו בארץ. המל' חמה שהכריז אז על הציונות לא נסתיימה עד היום.

★ ★ ★

מישלחת אצל חוסיין

מ' דחמתו של עמרם בלוי לא הכירה שום הפוגה או שבית-נשק. הוא הצ' טרף לאגודת-ישראל, ארגון אנטי-ציוני ש' נוסד באירופה ערב מלחמת-העולם הראשון, נה' לחם בקהילה הציונית ובברית-הראשי ה' ציוני קוק, הכריז על השחיטה של הקהילה ה' הצינית כטריפה ונבילה, לילכלך בופת את תהיה של חרדים שהצביעו למוסדותיה של „כנסת ישראל“. משלח ת האגודה ביקרו אצל המלך חוסיין (אבי סבו של חוסיין מלך ירדן) ובמשרדי הממשלה הבריטית והמוס' דות הבינלאומיים, הודיעו להם שהחרדים מתנגדים לכל הרעיון של הבית הלאומי של הציונים.

התמונה ההיסטורית של קרב־השבת ברוממה לפני מותו של סגלוב: המשטרה תוקו

מעלמת. זה גם כן מכשיר לטישטוש הענין. לא נשתף פעו עמה."

★ ★ ★

"אני רוצה לשאול את כבודו שאלה חשובה. נניח שיבו אליו בהצעה ויגידו: נחלק את העיר לשתיים. יהיה חלק ז וחלק לא־דתי. בחלק הדתי לא יסעו בשבת, לא יחללו וחלק לא־דתי. בחלק הדתי לא יסע בשבת, לא יחללו השבת. בחלק הבלתי־דתי יסעו כאוות־נפשם. האם נטורי־ק־היו מסכימים לזה — או שהם מנסים להפריע לנחיתה בחלק הבלתי־דתי?"

הרב הירשר לרנע, ביקש את המלים הנכונות. הרוח שיש בוילונות הבד הפשוטים שעל החלון. מבחוץ חדר לבית־הכנ העובר קול מזור של תפילה עצובה מבית־כנסת סמוך.

"יהודי חייב על פי התורה להיכח ולמחות על חילול הקו יש כמובן שלבים ומדרגות, כמו בכל הענינים. בהלכה ענין התוכחה. כתוב: הוכח תוכיח את עמיתך, אפילו כ פעמים.

אבל יש גבול לקיום מצוות התוכחה, והגבול הוא: בו שהרביצו ליהודי המחה. היא יכול ללכת. כשהצד השני מ בכות, הוא פטור ממצוות התוכחה. אפילו פחות מזה, י אומר שמפעם לפעם שואל הקדוש־ברוך־הא: מי נהרג קודשת שמי? כלומר, יש עתים שיש להירג על קידוש הו וכך המצב כעת בירושלים.

אם יספרו לי, למשל, שבקריית ענבים מישהו נסע בש אני אגיד: שילך לעזאזל. הוא כופר.

היהודי חייב למחות על חילול כבוד התורה. ענין המו נמדד לפי זה, אם זה יותר קרוב אי יותר רחוק. אם ההרג אומרת: קום והגן על כבוד השם, צריך היהודי לקום ולו זה ענין שלא יכולים להגדיר בצורה ברורה כל כך, כי זה עיקר בהרגשה בלב.

כשאמרו לנו שבטבריה מוציאים קדוש מקברו, וחופ בקבר הרמב"ם, יצאתי לשם כדי למחות. זאת היתה הו הראשונה שיצאתי מחוץ לתחום ירושלים כדי למחות. אם אשמע שיש סינמה בשבת בטבריה, לא אצא לשם. ענין של רגש.

כשראה מתתיהו הכהן את היהודי קם לפני העדה ו חזיר, הוא הרג אותו. מדוע? הוא לא היה חייב מיתה, כשראה מתתיהו הכהן את היהודי קם לפני העדה ו חזיר, הוא הרג אותו. מדוע? הוא לא היה חייב מיתה,

מאחורי שולחן־העץ של הישיבה. עין אחת היתה קמוצה, קטנה מעט מן השניה. "לפני שלוש שנים ראינו שמחללים את השבת בפרהסייה ברחוב יפו. יצאנו לשם ומחינו. המשטרה התערבה והבטיחה לנו שחילול השבת ייפסק ברחוב זה. במרכז ירושלים. המחללים נסעו ממקומות אחרים. לא הפרענו להם. כשהפירצה מתחבאת, איננו רודפים אחריה.

אמנם ידענו שבאיהו מקום נסעו בחורים ובחורות כמו פרוצים ופרוצות. אך לא רדפנו אחרי זה.

השנה התחילו לנסוע ברחוב יפו. הקצין ווילק מהמשטרה הבטיח לנו שיפסיקו את זה. אבל שוב המשיכו לנסוע. יצאנו למקום והתחילו המחאות בענין זה, כי ראינו שאחרי שהעלמנו עין מהמחבואות, מהמקומות הצדדיים, נתגברה הפירצה וחזרה לרחוב יפו.

משבת לשבת נראו יותר ויותר נוסעים. ידענו שאם נשתוק, כל בחור ובחורה (מלבד נטורי־קרתא והקרובים להם), שלא נתחברו בשבת לנסוע לשפת־הים, ירגישו שלא יצאו ידי חיבה... ידי חיבה...

כל הענין של נסיעה במכונית־משא זה פריבילגיה. בדרך כלל החוק לא נותן לנסוע במכונית־משא. אפילו באמצע השבוע. ופריבילגיה זו ניתנה כדי להפוך את יר שלים לעיר מחללת שבת ולמערת פריצות, גם במובן הצניעות.

★ ★ ★

"האם נטורי־קרתא עומדים על דעתם שהמנוח סגלוב נחרג ביד המשטרה? הנכון שהייתי ועדת־חקירה פנימית משלהם, ושלא ישתפו פעולה עם ועדת־החקירה הרשמית?"

"זה לא נוגע כלל לענין, אם נפגע סגלוב במישרין על־ידי המשטרה או לא. הענין הוא שהתנפלו על יהודים ופצחו מוחות של עשרות מהם. הפצועים ניצלו בנס. היו מכות רצח. גם חתני נתנו לו מכה על הראש, גזל לו דם, כל הבגדים היו מלאים דם. הוא התעלף והיה בסכנה. ואם לא הרגו אותו, היה יכול להירצח.

אילו הערבים התנפלו על יהודים והיו אומרים: אפשר שלא התכוננו להרוג, היינו מקבלים טענה זו? לא נפקא מינא אם התכוננו או לא התכוננו, העבדה שנהרג מספיקה. כבודו מבין — לו היו צריכים להאשים אדם ולדון אותו אם רצח אי לא, יתכן ולא היו נמצאות הוכחות. אבל כאן לא נאשם אדם אחד. יש אשמה ציבורית. התנפלו בזדון על יהודים, פצעו ונתנו מכות רצח."

★ ★ ★

"האם לא נכון שלפני כן ניסתה משטרת ירושלים לבוא אתכם בדברים ולקרב אתכם?"

"אני אאמור לכבודו, הם למדו הרבה משלטונות המנדט — להיות סבלנים ושקטים והכל. אבל את הסבלנות עוד לא למדו. הועדה הזאת שהקימו, זאת לא ועדה חוקרת. זאת ועדה

אפלה שררה בשכונת מאה־שערים. פה ושם האירה מנורה בלתי־מכוסה של אחד החורים קטע של הסימטא הצרה, מרוצפת האבנים הגדולות והגסות.

בקימה השניה של בית־הכנסת הגדול נשמעו קולות נרגזים. שם האוזן קהל נטורי־קרתא ("נטורי־הקריה") לואומי ההספד על קרבן הפגנת ירושלים, בנימין סגלוב, השען הקטן והמרוד שמסר את נפשו — לדעת כל בני השכונה — על קידוש השם. כמה גברים בקפטים שחורים ארוכים, חבושים בכוביהם השחורים הגדולים, הסתודדו בסימטה, התפללו שם איש איש לבדו.

איתה שעה נכנסו שני אנשים למסדרון האפל של בית סמוך. אחד מהם היה עמרם בלוי, המנהיג הרוחני של נטורי־קרתא, השני היה עורך העולם הזה. הם גיששו באפלה, עד שהרב מצא את הדלת לאולם בית־הכנסת הפרטי שלו, קהל יראים. בזריזות מפתיעה לגבי גבר בן 62 טיפס על השולחנות, עד שמצא בארגז את מפיסק־הזרם. האור הגס של נורה פשוטה האיר את הספסלים הפשוטים, השולחנות הארוכים ואת ספרי־התפילה שהיו פזורים פה ושם.

עמרם בלוי היה גבר יפה־תואר. קומתו הגבוהה והרזה, הכפופה מעט קדימה, פניו האדמדמות בעלות עיני־התכלת, הפאות האדומות הארוכות והזקן האדמדם המשמשים מסגרת לפניו — כל אלה מזכירים, איך שהוא, את דמיתו של ישו הנוצרי בציורי האמנים הנוצריים. אולם הוד הקדושה מתובל מעט בהבעה של פקחית והומור. עמרם בלוי נראה כאדם שמצא את השקט הפנימי.

הרב היה לבוש בקפסן ערבי עשוי ממשי דמשקאי, בעל פסים שחורים וזהובים ללא כפתורים, מן הסיג הקרוי בלשון הערבים "קומקאז". מתחתו הציצו מכנסי־בד לבנים. על ראשו התנוססה מגבעת שחורה, בעלת כיפה עגולה באמצע ושוליים שטוחות רחבות מאד.

הוא דיבר בקול שקט, בעברית טובה. תוך שימוש בתנועות־ידיים רחבות. רק לעתים רחוקות התרגש קמעה. דרך דיבורו היתה דרכו של אדם הבטוח לחלוטין בצדקתו, והמשתדל להסביר את הדברים, המובנים מאליהם, בסבלנות עילאית לזולתו, המתונן פחות. הוא דיבר באדיבות עדינה, בפנותו אל בן־שיחתו בלשון "כבודו".

היה זה הראיון הראשון שנתן הרב מזה שנים רבות לעיתונאי ישראלי. להלן קטעים מן השיחה, שנמשכה למעלה משעתיים.

★ ★ ★

"האם נטורי קרתא לוחמים כדי למנוע את התנועה בשבת בכל ירושלים, גם בשכונות הלא־דתיות, או רק בשכונות הדתיות?"

האם היו מתפתקים בהשגת מטרותם באזור שלהם — או שימשיכו, אחרי כן, להילחם על השגת אותה המטרה בעיר כולה?"

הרב הפנה את עיניו הכחולות אל השואל, שישב מולו,

והולמת במרכז, הדתיים בורחים משני הצדדים. הצלם התקדם עם השוטרים התוקפים

אנחנו רוצים להיות בארץ-ישראל. לא רוצים להיות תחת שלטון שרועה לעקור את דת ישראל.

מה יכולים לעשות נגד המציאות של ישראל מזויף זה? היו צריכים להתקומם אנשים שיאמרו: אנחנו עם ישראל, והם בוגדים. כמו ממשלת דהגול בצרפת.

”מחויף למדינה?”

”זה יכול להיות גם בתוך המדינה.”

”אבל זה מרד?”

”זה לא קשור במרד. זה קשור בהבנה. אבל הציבור עוד לא מבוגר לזה.”

לפי הדת היהודית, מי שיושב על שולחן עם אחרים, דעתו מתבטלת. אם יהיה בין מניין אנשים אחד רשע, אל תשור ידך לרשע. שולחן שיהודים יושבים אליו, כולם צריכים להיות כשרים. השולחן צריך להיות כשר.

אנחנו סובלים מזה שחסרה מחאה של עם ישראל נגן השם המזויף של מדינת ישראל.

אדם מחזיק בשדה שלוש שנים ואוכל את פרותיו. בא בעי השדה ואומר: השדה שלי. או יכול האיש לאמר: קניתי את ממך. אפילו ישאל הבעל: איפה השטר? יכול המחזיק לאמר השטר אבד. אם החזיק בשדה שלוש שנים, זה מספיק.

אם בא בעל השדה ומוכיח שבא אצל שלישה אנשים תוך שלוש השנים ומזה נגד החוקה, הרי הוא ביטל את החוקה אבל אם ההוא אסף סל של פירות בשדה, והבעל עזר לו להרים את הסל, המחאה שלו בטלה. כי הוא עזר לאיש לשיתן עמו פעולה.

כך זה גם במדינה. הרבנים הראשיים הם פקידים. הם מקבלים כסף. האגודות משתפים פעולה. הם הולכים איתם יחד לסדו את המגבית. מחאתם לא שווה כלום. אין שום מחאה נגד הזיוף הזה של שם ישראל. היה לנו צמאין שיהיו יהודים שימחו, אבל אין.

לכן, יציאתם של שלוש מאות יהודים מן המדינה, זאת תהיה מחאה. מחאה נגד הזיוף. אם יאמרו שנותנים סתם לעבור או הגבול, זה לא מספיק. רק אם תהיה הצעה שעמרם בן רב שלמה יצחק בלוי נותן אישורים לאלה שעוברים את הגבול או היהודים יבינו את הדבר לאשורו, שזאת מחאה.

”יתרו שאם תשבי בעיר העתיקה, מעבר לגבול, זאת תהי

עזרה למדינה הציונית.”

”זה לא איכפת לנו.”

★ ★ ★

השיחה נסתיימה. הרב שוב כיבה את החשמל, שני בעל השיחה גיששו באפלה בצאתם מן האולם. הרב איחל לאורד חתימה טובה וגם שיבה בתשובה, נפרד ממנו ליד הדלת.

שני צעירים מזוקנים, שניצבו פקח-יעין לפני הבית, ביציב האופיינית לשימרי ראש, התרחקו מן המקום.

למתקפיים? אתם חושבים שמתקפיים אתכם, שאתם הסותקפיים?”

הרב לא היסס רגע. ”הם משתמשים בכוח להעביר על דת. השימוש בכוח הוא אצלם רק האמצעי האחרון. אבל הם משתמשים בקומבינציה של כל שאר האמצעים.”

באים יהודים לארץ. מביאים אותם למושב. אין מקום. אין ערוב. אין שוהס. אין רב. עד שהיהודים יושבים ומתיאשים מן הדת. לא צריכים להשתמש באקדוח. יש לפני כן אמצעים אחרים.

הם רוצים שלא ימצא יהודי שיאמר: אנו עם השם ועם התורה. שלא ימצא יהודי כזה לא בקרב הישוב בארץ, ולא בקרב העם היהודי בעולם כולו. הם רוצים שהיהודים בעולם יחשבו רק על המדינה והעצמאות. אם נתנו תחנים או לא נתנו תותחים, זהו כל העסק. במקום שבמשך אלפיים שנה היה עסק של התורה והשם. אבל עכשיו יש רק עסק אחד, שקם לו מדינה וחיל ושטר ונשיא.

עצמאות? למי העצמאות? הם לא יודעים כבר בעצמם. יש במדינה נוצרים וערבים ומשומדים. כנענים ובולשביקים ונוצרים — בשביל האנשים האלה רוצים עצמאות. הם לא אומרים שהם רוצים עצמאות ליהודים.

זהו הענין. יש אידיאל שהמדינה תהיה עצמאית. אבל הם בעצמם לא יודעים בשביל מי העצמאות. הם מבולבלים והאידיאל שלהם ריק. הם לא יודעים בשביל מה הם לוחמים. הכל אפס. רוצים מדינה ועצמאות ולא יודעים בשביל מי ובשביל מה.

ברגע שיש כ פרים, במה יגנו עליהם בפני המיסיון? אחרי שיהודי עזב את דתו, למה שלא ינשק את הצלב, בשביל כמה סוכריות? למה לא, אם הוא ממילא כופר?

רוח הבהמה יורדת למטה. אם יש לאדם דת ואמונה ששומרת עליו, טוב. אחרת יש תמיד הידרדרות. ומי שיהיה יותר מופקר, הוא יהיה המנהיג.”

★ ★ ★

יהודי מזוקן נכנס לאולם. ביקש להתערב בשיחה. הרב דחה אותו באדיבות, באדיש. בחוץ נמשכה התפילה העצובה. היה נדמה שבאה מכל הצדדים, שמילאה את השכינה האפלה.

”מפקד משטרת ירושלים הציע שיעבירו אתכם לעבר-הירדן.

אם מחר יסכימו ממשלת ישראל וממשלת ירדן להרשות לכם

לעבור את הגבול, האם תלכו?”

”כן.”

התשובה היתה ברורה והחלטית. היה ניכר שהרב סיכם בלבו את השאלה בא פן סופי.

”אנחנו נעבר, אבל רק לארץ-ישראל. לחברון, או לעיר העתיקה. לא נעזוב את הארץ.”

מה רוצים? אם תשעים אחוזים של היהודים יכולים להיות תחת ממשלות של אמריקה וצרפת ואפילו מצרים, או למה לא אנחנו? הרמב”ם אמר שהערבים הם יותר קרובים לעם ישראל מאשר הנוצרים. האמונה אצלם קרובה יותר לאמונה שלנו.

מתתיהו היה צריך להרוג. אבל הרגש היהודי אמר שצריכה באותה שעה להיות מחאה ציבורית.

גולית הפלשתי חירף את מערכות ישראל. ברגע שחירף, יוצא דוד נגדו ומוסר את נפשו. מי חייב אותו? זה היה ענין של חילול השם.

יש הבדל בין חילול השבת בשכונה שלנו, לעינינו, לבין חילול שבת במקום רחוק. כשהציע פרעה מלך מצרים למשה ”לכו, ויבחו לאלוהיכם בארץ (מצרים)” ענה לו משה: ”לא נכון לעשות כן, כי תועבת מצרים נזכח להי אלוהיני, הן נזכח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסלגונו?” למרות שפרעה הרשה את הדבר, ולמרות שלפרעה היה צבא ומשטרה להגן על היהודים, משה ידע שהמצרים יסקלו את היהודים אם יחללו את הדברים שהיו קדושים למצרים.”

אף שהרב לא השיב תשובה ישירה לשאלה, היתה דעתו ברורה: אף שיהודי דתי חייב למחות בכל מקום על חילול שבת, הרי לא ילחמו נטוריקריתא נגד החילול בשכונות הלא דתיות. בידעם שיתקלו באלמות ושממילא לא ישמעו למחאתם, יהיו פטורים ממצוות המחאה. לא כן בשכונות הדתיות.

★ ★ ★

”אמרו שנטוריקריתא שינאים את מדינת-ישראל יותר משהם שונאים את ממלכת הירדן. מה דעת כבודו על כך?”

ענינו התכולות של הרב חייכו חיוך פקחי אולם. ”לו היינו במקום כמו עבר הירדן, לא היינו יורים על המדינה. מה שאנחנו אומרים הוא זה: קיימת על עם ישראל הנהגה האומרת שענינו של עם ישראל הוא מדינה ועצמאות וזה הכל. ככל הגויים ישראל. כמו שאמר הנביא (יחזקאל): והעולה על רוחכם היו לא תהיה, אשר אתם אומרים — נהיה כגויים.

זה המבן של המדינה. כל ענינו של עם ישראל, גם אלה הנמצאים כאן וגם אלה שלא נמצאים כאן, זהו המדינה והעצמאות. ואין לעם ישראל ענין של קדושה ותורה, זה ענין תפל.

זוהי ההשמדה של כלל ישראל והמרת דתו. לא המרה מדת לדת, אבל המרה מדת ללא-דת. הם רוצים להעביר על הדת כל ילד שבא לידם. הם רוצים להעביר על הדת אפילו כל יחיד. יש להם מסירות-נפש להעביר על דת. כמו שכתוב בספר תהילים (ל”ז): ”צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו!”

כל עוד נמצאים יהודים שהם שומרי תורה ומצוות, הם מוכיחים שיש לעם ישראל הגדרה אחרת. בעצם מציאותם מפגינים יחידים אלה שיש הגדרה אחרת לעם ישראל. ואת זה לא יכולים לסבול המנהיגים של המדינה.

בא אחד שאוכל חזיר ומחלל שבת ואומר: ”אני לחמתי בשביל המדינה!” מה המדינה? מה אתה שונה מגוי? אם אתה גוי ואוכל חזיר ומחלל שבת, על מה לחמת? מה המדינה שלך שונה ממדינה של ערבים?”

★ ★ ★

”אם אני מבין את כבודו נכון, אתם לא חושבים את עצמכם

כוכבים מזדקנים וצעירים בשמי וונציה אני ואנה בגן החיות

- מאת שמואל מור, שליח, העולם הזה בפסטיבל -

אנה מאניאני אינה אשה יפה. אם לא הייתה יודעת מי היא, הייתה חושבת כי הגיעה לכאן בטעות. ליד כל אותן נשים יפהפיות, המבריקות ביהלומים, שרניים וחיוכים מזויזפים, נראת אנה כמזכרת משוק הפואנטו ריאליסטי, השוק של דלת העם בוונציה. אנה מאניאני מתנאה בכך: "מול כל זה", היא אומרת, ומחזוה בידה בביטול לעבר התכשיטים האנושיים המפארים את סלון מלון אקסלצ'ור, המלון היקר ביותר באירופה, "אני לא יכולה להתחרות אלא במה שיש לי".

ולכוכבת מאניאני, בת ה-46, יש כשרון, חיוניות בלי סוף ואישיות דינמית כמו של מטוס סולון מיסטר 4, אותו סוג שהצרפתים השאירו בשביל עצמם. לכשהצלחת, לאחר חמישה ימים של מצור, להדק את פרשת סביב אנה וללכדה לשיחת פנים אל פנים, האירה לי את חיוכה המפורסם ושאי לה: "ראיון? אולי אחר כך".

כדאי אולי לציין כאן כי הפגישה המקוה ארעה בשעה שלש בבוקר, לאחר סעודה מוצלחת ביותר שערכה המשלחת האיטלקית בפסטיבל לכך ד אנה מאניאני, אשר סרטה, האחות לוטיצ'ה, קצר את מחיאות הכפיים הרמות ביותר ששמעו בפסטיבל. כשהבחינה אנה בפרצוף החמץ שהעמדתי, חיכה שוב: "אני קיי, שאלו, אמרה באנליית האיטלקית שלה", אך אל תצפה לתשובות רציניות...

היא הצטחקה. "ומה יהיה עם כל זה?"

אחרי רגע קרב אלינו חלקיק אחד מכל זה, בצורת גבר מזדקן ושופע חיכים מקרחת עד קרחת. ידה המחוספסת של אנה נלכדה בין שתי כפותיו הלבנות והוא הוריד את ראשו לנשיקה. מעל לקרחתו המטופחת הסתירה הכוכבת פיהוק רחב. "תכיר", הציר עה למעריצה לאחר שסיים את הטקס, "עמרי נאי ישראל".

ההוא, אחר גדול מתעשיית הסרטים האיטלקית, ששמו נשמע כמו פאמיאניני או צ'מפאניני, חיך חיוך כפוי, ומיהר לספר את השערוריה האחרונה. אחד מחברי הגיורי, שישב בבנקט ליד שחקנית יפאניית, שיבחה בטעות על משזקה המוצלח בתפקיד הריאליסטי מרובע הזונות בטוקיו. השחקנית, שלא היה לה כל קשר לסרט זה, נעלבה וקמה ממקמה. "אבל באמת..." מילמל השופט הנדהם, "איך יכולתי להבדיל? אצלי כל היפאנים דומים".

קריירה של נערה רגילה

קשה היה באמת להבין מדוע נעלבה אותה נערה. דקות קודם לכן לחש באוני רופרט

ולכוכבת מאניאני, בת ה-46, יש כשרון, חיוניות בלי סוף ואישיות דינמית כמו של מטוס סולון מיסטר 4, אותו סוג שהצרפתים השאירו בשביל עצמם. לכשהצלחת, לאחר חמישה ימים של מצור, להדק את פרשת סביב אנה וללכדה לשיחת פנים אל פנים, האירה לי את חיוכה המפורסם ושאי לה: "ראיון? אולי אחר כך".

כדאי אולי לציין כאן כי הפגישה המקוה ארעה בשעה שלש בבוקר, לאחר סעודה מוצלחת ביותר שערכה המשלחת האיטלקית בפסטיבל לכך ד אנה מאניאני, אשר סרטה, האחות לוטיצ'ה, קצר את מחיאות הכפיים הרמות ביותר ששמעו בפסטיבל. כשהבחינה אנה בפרצוף החמץ שהעמדתי, חיכה שוב: "אני קיי, שאלו, אמרה באנליית האיטלקית שלה", אך אל תצפה לתשובות רציניות...

היא הצטחקה. "ומה יהיה עם כל זה?"

אחרי רגע קרב אלינו חלקיק אחד מכל זה, בצורת גבר מזדקן ושופע חיכים מקרחת עד קרחת. ידה המחוספסת של אנה נלכדה בין שתי כפותיו הלבנות והוא הוריד את ראשו לנשיקה. מעל לקרחתו המטופחת הסתירה הכוכבת פיהוק רחב. "תכיר", הציר עה למעריצה לאחר שסיים את הטקס, "עמרי נאי ישראל".

ההוא, אחר גדול מתעשיית הסרטים האיטלקית, ששמו נשמע כמו פאמיאניני או צ'מפאניני, חיך חיוך כפוי, ומיהר לספר את השערוריה האחרונה. אחד מחברי הגיורי, שישב בבנקט ליד שחקנית יפאניית, שיבחה בטעות על משזקה המוצלח בתפקיד הריאליסטי מרובע הזונות בטוקיו. השחקנית, שלא היה לה כל קשר לסרט זה, נעלבה וקמה ממקמה. "אבל באמת..." מילמל השופט הנדהם, "איך יכולתי להבדיל? אצלי כל היפאנים דומים".

התרכנו אותו ערב בסלון ובגן של אקסלצ'ור. עשרות כוכבות, אשר נקראות עלידי העתונות המקומית, משום מה, אוצר העם האיטלקי, בעוד שהן רכוש אישי של בעלי האולפנים בלבד, נאספו באותה הזדמנות להפגין חיוך מלוכד לשחקנית, אוסטר אנה מאניאני. אך לפני שלוש שנים היתה אותה שחקנית חייבת להגר מאיטליה מאחר שלא נמצא אולפן או אפילו מפיק פרטי שיא ת להעסיקה בסרטיה. "מאניאני ירדה", טענו אז המבינים. "לכל היותר אפשר יהיה לה עסיקה כאיזה אמא או סבתא בתפקיד משנה...".

ואותם ציאוטים מבריקי קרחת, אשר ב' מתי עט א.ד. הם מדליקים או מכבים שמיים מלאי כוכבים, וחלו הערב מסביבה, מתאמר צים ללכוד כל אימרה וחיוך שלה שיוכלו למכור את תו למחרת לעתונאיהם בכסף מלא. אנה, שאינה ידועה דווקא כאשה בעלת טקט, נהגה הערב בנימוס יתר: מפעם לפעם הח' ליקה על קרחת זו או טפחה על כתף של אחר. במאי סרטה הב' שקף, אנריקו קומאני צינו וזה במרבית חיוכיה — אחרי הכל, היה זה הוא שהעניו, לאחר שלש שנות הצלחה בברודוויי והליווד, להסריט עמה את סרטה האיטלקי הראשון.

נשיקת יד ופיהוק רחב

מני כן ראינו את הסרט. קשה לומר שהתרשמנו ממנו במיוחד. אנה ממלאת בו תפקיד של נזירה מזדקנת, הנתקלת ביצר

אנה מאניאני ואנריקו קומאניאני במסיבה במלון "אקסלצ'ור" בשר הצילום נשאר בחוץ

ערב עם מפיק אחר. אין דבר היא עוד תעשה קריירה.

★ ★ ★

"אתה עוד צעיר..."

שוב התפנה מקום ליד אנה. מיהרתי לא להחמיץ את ההזדמנות. "היית רצה למסור משהו למעריצים הישראליים שלך?" שאלתי. השחקנית בחנה אותי מבדע לעפעץ פים מורדים למחצה ואחר חייכה, ספק בי עייפות, ספק בחמלה. "אהיה מהעשירי ב' חודש ברומא. גש אלי לאלופן. אומר לך או מה שתצוה". היא חייכה שוב, הפעם בלצנות. "חבל על הזמן. אתה עוד צעיר, כדאי שתלך לרקוד קצת..."

בניתיים חזר ושב קומאניאני. הוא אמר לה משהו באיטלקית וראיתי כי רוחח לה.

"להתראות ברומא", אמרה לי והושיטה את ידה. היא העיפה עוד פעם מבט לעבר האולם הרעש ומיהרה לדלת צדדית. הם נוסעים לוונציה. אנה מתגוררת שם אצל קרוב משפחה, אמרה לידי עתונאית אמריקאנית.

הרקידים באולם עצמו לא שמו לב. לגברי הם אנה מאניאני היא שם שצריך לכבדו בתחילת הבנקט, אחר כך אפשר לרקוד גם בלעדיו. ולמי שנשאר כח, עשה זאת במרץ רב.

הראיון שלי עם אנה מאניאני הסתיים לפני שהתחיל. אין דבר: אוכל לספר ביש' ראל כי לחצתי את ידה.

★ ★ ★

פרטים, פרטים, פרטים

הפסטיבל כמובן נמשך כסדרו. אנו צרפים ברט אחו אחר-הצהרים ובסרט אחד או שניים בערב. הגהות הפסטיבל הכינו לנו מבצע קולנועי מעניין: במשך עשרת ימי הפסטיבל הוצגו בפני חובבי סרטים שתי סדרות — אחת מסרטי הישנים של קארל דואייר, אמן הבד הדגני ואחת מסרטי צ'פלין. במסגרת סידרה זו נכלל לראות, נוסף על סרטיו הקצרים של צ'פלין אף את הקוסם, הבחלה לזחב והדיק' סאטור הגדול.

לרשות עתונאי הפסטיבל עומד חופו ה' זהוב של לידו החוציאני והקאנו המפורסם. אלא שאנו כל כך עסוקים בראיית סרטים, נגישות עם כוכבים ומפיקי סרטים, והשי' תתפות בבנקטים שנים שכמעט ואיננו יכולים להנות מכל זאת. מיא — גם בישראל של ים.

גרייסון, עתונאי אנגלי שזו לו הפעם ה' ארבע-עשר שהוא משתתף בפסטיבל וונציה: "אתה יכול לקנות 95% מהנשים שבשטח. השאלה אם יהיה לך מספיק כסף". וגרייסון ה' א אחד כזה שידע מה ש' א אומר. הוא אחד מאלה שיכול תוך 24 שעות והכרות אישית מהודקת לעשות מנערה של לא כלום את אחד הכוכבים המבוקשים של ה' שנה.

במלון עצמו נמצאות, כמובן, רק אלה ש' הן כבר מישנה. האחרות, המהרות למול ה' גדול בצורה של תפקיד קטן באחד הסרטים, עומדות בתור בחץ. היתם צריכים להיות ברחבה של המלון אקסלצ'ור בשעות הערב. כל אותן נערות החושפות את עצמן על חוף הים בליוו, מתכסות כאן בכל מיני בדים ותכשיטים, משתדלות להראות מכור ערות וזקנות מכפי שהן בתקוה לציד עינו של תעשיין הזקיק לבשר צילומים חדש.

אגב, זוכרים את ידידתנו הפתח-תקוואית? משך השבוע הראשון של הפסטיבל עשתה כאן אסתר סלור, שהגיעה לפסטיבל עם המלצה של איזה ידיד רב השפעה מחוגי הצבא בארץ. קריירה ניכרת. היא אמנם טענה כי השתתפה בסרט ישראלי של נורי חביב, באין מוזות, אולם זה לא הפריע לאנשים הקובעים כאן להתייחס אליה כאל נערה רגילה. יכלתם לראות אותה בכל

מילבה קושינה (בוכבת, מיכאל סטרוגוף) חזתמת אוטוגרפים היצנית היפאנית יצאה

כדורגל

המהפכה הגדולה

רק מעטים מבין רבבות צופי הכדורגל המושבעים במדינה מתעניינים בנעשה מאחורי הקלעים של ענף ספורט מרכזי זה. רוב אוהדי הכדורגל הנלהבים, שאינם מחמיצים שום התמודדות, רואים בשחקנים הבע"טים בכדור את גיבורי האמיתיים של ספורט זה.

למעשה, במצב הקיים בישראל, שחקני הכדורגל עצמם הינם גורם כמעט מבטל בהתמודדות הבינאזוריות. גיבוריו ה"אמיתיים" של הספורט הלאומי הם שחקנים אחרים: העסקנים. זהו המון רב של שחקני כדורגל לשעבר, פקידים קטנים במרכזי מכלגות ואגודות ספורט, סתם אינטרסנטים שמצאו בכדורגל סוס ומני לרכב עליו, ו"סופר מועט" של אוהדי ספורט אמיתיים, משוגעים לדבר אחד, הרואים בספורט יעוד כל אלה, מושכים ברסן הספורט הישראלי בכלל וספורט הכדורגל בפרט. ב"ידם" מפקדים גורלות קבוצות ושחקנים, כספים ונסיעות, והם משחקים בהם משחק שקשה למצוא בו את יסוד הספורט.

הגוף המרכזי של עסקנים אלה, השליט העליון על כל מה שקשור בכדורגל, היא התאחדות הכדורגל בישראל. מה שמתרחש בתוכה חשוב לאין ערוך יותר ממה שמתרחש על מגרשי הכדורגל.

השבוע, התקיימה האסיפה הכללית של ההתאחדות. היא הסתיימה בשורת החלטות, לכאורה חסרות-ערך לאוהד הכדורגל הישראלי. למעשה, התחוללה במסד העליון מהפכה, שמשמעותה תורגש היטב על מגרשי הספורט.

מושבר בדרך. עד כה היו העסקנים מאורגנים לפי שייכותם האזורית. היתה מעין קואליציה של כל אגודות הספורט, מורכבת על הבסיס המפורסם של הפיפיס פיפיס. לפי עקרון זה קיבלו האגודות הימניות — מכבי וביתר — אותו מספר נציגים כמו לאגודה השמאלית, הפועל, ללא כל יחס ממשי לקבוצות הכדורגל המאורגנות באותן האגודות. נציגים אלה נבחרו על סמך הסכם בלבד, ללא בחירות דמוקרטיות.

הרכב זה של ההתאחדות מנע הכי רעות בשאלות עקרוניות, שימש בסיס לאינטריגות ולעיסקות מסחריות בלתי-הוגות בין הקבוצות. הוא נגלה בכל מגרעותיו השנה, שנת שיא לכדורגל הישראלי, כשהתאחדות הכדורגל לא היתה מסוגלת להכריע בבעיות יסוד כמו שאלת מאמן הנבחרת ומרכיב הנבחרת, למרכז הפועל, לו שייכות רוב קבוצות הכדורגל במדינה, נאמס מצב זה. הוא החליט לכבוש את השלטון בהתאחדות. בפעם הראשונה בתולדותיה, ערכה האסיפה הכללית של ההתאחדות הצבעה דמוקרטית חשאית. תוצאותיה היו חזויות מראש. נציגי האגודות הבלתי-חלולות הצביעו יחד עם נציגי הפועל, הקנו להם רוב במוסדות ההתאחדות.

המהפכה נוספת, שסימניה הראשונים נתגלו באסיפה, היתה הצבעתם המשותפת של נציגי אגודות יריבות, מאותו מקום ישוב. זוהי תופעה נורמלית ובריאה, לטובת הספורט, לפיה תעדיף קבוצה תחתית-אית, למשל, לשמור יחד עם יריבתה המ"קומית על אינטרסים מקומיים.

היו אלה מהפכות מעודות. אלא שלא נראה כל סיכוי שהן תארכנה ימים. אין ספק שבמחלוקת הראשונה שתפרץ, ובה יוכרע לפי רוב קולות, יתחולל משבר בהתאחדות ובעקבותיו משבר בענף הכדורגל.

הכתר שאבד

15 שחקני כדורגל ישראליים, באיטליה, העירוני של הונג קונג, היו השבת מרוסני עצבים. למרות שכמה מהם היו פצועים וחבושים, ורובם סבלו ממיחושים שבאו עקב האקלים השונה והמזון שלא היו רגילים לו, באו כולם למגרש. תוצאות המשחק שנערך בו לנגד עיניהם היו עלולות להקנות להם את תואר אלופי אסיה בכדורגל.

הצרה היתה רק, שגורל המשחק לא היה תלוי בהם כלל וכלל. היה זה המשחק האחרון במסגרת משחקי גביע אסיה, בין נבחרות קוריאה הדרומית ודרום וייטנאם. הראשונה גברה על נבחרת ישראל בתוצאות 1:2 ואילו השניה הפסידה מול ישראל באותו שיעור. תוצאות משחק זה היו,

איפוא, מכריעות מי תזכה בכתר הא"י פות. נצחן לויטנאם או תוצאת תיקו לפחות, היתה מזכה את ישראל בתואר. כמעט עד לסיום המשחק היו הישראליים עדיין בבחינת אלופים, מאחר שתוצאת המשחק בין שתי הנבחרות האסייתיות השתנו בקצב מסחרר. סיכוי קלוש לי שיוני דירוג הקבוצות יתכן באם יתקבל ערעורה של קבוצת וייטנאם על חוקיות המשחק בשל השתתפותו של שחקן קריאני שהוצא מהמשחקים במשחק נגד ישראל. במקרה זה היתה תוצאת המשחק 3:0 לטובת וייטנאם וישראל תזכה באלופות.

לא היה זה מולה הרע בלבד של נבחרת ישראל, אלא העבדה הפשוטה שהקוריאנים היו באמת הטובים בשחקנים שהשתתפו במשחקי הגביע. נבחרת ישראל, שהרכבה שונה בכל משחק ומשחק, כלל לא התעלתה לרמתה הרגילה, הציגה בכל המשחקים משחק בלתי מתואם וגרוע.

כשהתפללו שחקני הנבחרת הישראלית את תפילת מוצאי יום הכיפורים בבית הכנסת הקטן בהונג קונג, לאחר המשחק, הם יכלו רק להוסיף תפילה לשנת מזל יותר טוב.

במסלול

נהלת חשבונות

עם נסיעת משלחת הכדורגל הישראלית לברית-המועצות, התעוררה סערה בצבור הישראלי עקב מספר המלחים הרב שנסעו עם השחקנים. אולם התאחדות הכדורגל הישראלית מיהרה להכחיש כי המלחים נוסעים על חשבונה: "רוב המלחים נוסעים על חשבונם האישי", הודיעה ההתאחדות ופירסמה בין שמות המלחים על חשבונם את צבי ברים ושמואל מינצברג, גוברי ההתאחדות.

השבוע, באסיפה הכללית של ההתאחדות, התברר כי השניים התחייבו אמנם להחזיר להתאחדות את הוצאות הנסיעה, אולם כשהתמהמהו בכך, שיחררה אותם ההתאחדות מחובה בלתי נעימה זו.

בוא הביחה!

הצד הכאוב שבנסיעות התכופות של נבחרת הכדורגל הישראלית הא פרשת נשי השחקנים. אלמנות קש אלו, הזוכות לראות את בעליהן רק לימים מספר בין נסיעה לנסיעה, החליטו לאחרונה להתמרד נגד נסיעות בעליהן.

ביחד רבה ההתמרמרות בין נשותיהם של שחקני מכבי תל-אביב, הממריאים ישר מהונג קונג לארצות-הברית, מבלי לקפוץ כלל הביתה. כפיצוי החליטה הנהלת מכבי תל-אביב לאפשר לנשים סיור קצר בי אירופה, אולם משום מה לא יצאה תכנית זו לפועל.

כתב שחקן הנבחרת שיע גלור, לאשתו, במכתב מהונג קונג: "תודיע לי מה בנוגע לנסיעה, אם את נוסעת לטיול, אני ממשיך לאמריקה".

אשתו של שיע, פנינה גלור, השיבה לו במברק קצר רוב משמעות, בן שתי מלים בלבד: "בוא הביתה!"

נחשול היצאים

למרות התחלתם הקרובה של מישחקי הליגות בענפי הספורט השונים במדינה, ולמרות כשלונותיהם המבוזים של קבוצות ספורט ישראליות ירדות בתוך הארץ, נמצא עתה נחשול היציאות לחוץ לארץ רק בתחילתו.

מלבד קבוצת הכדורגל של מכבי תל-אביב הממריאה לארצות-הברית, ממתינה גם קבוצת הכדורגל של הפועל תחתיתקה על מזוודותיה לסיבוב בקפריסין, אנגליה והולנד.

נבחרת הכדורסל של התאחדות הספורט מניה, ואילו נבחרת הכדוריד של מכבי דגנים המריאה לטורניר סטודנטים ברו תל-אביב מתכוננת לצאת למסע משחקים באיטליה וצרפת, בעוד שהפסדיה של קבוצת הכדוריד של רחובות מוסיפים להגיע בקצב תכוף.

מכות למאמן

התנהגות ספורטאית למופת גילה מאמן הכדורסל האמריקאי, אולמר ריפלי הצולע, שעה שניסה למנוע בעד בריון לחרור לי מוניית שירות מחץ לתור, בכיכר מיגרבי, בתל-אביב. בתגובה על כך הוכה המאמן הקשיש ונזקק לטיפול רפואי.

צלם העולם הזה עוקב אחר כולם הי

המבצע החל באסון. אסתר יוחי מוביק, תושבת תל-אביב בת 43, הוב"א לבית-החולים דונולו ביפו, במצב הרעלה חמורה. הרופא הכניס אותה מיד לבדיקה, קבע כי רק טיפול בתרופה החדשה, דפסא-זול מגיני, עשוי להצילה ממוות.

היתה זו שעת לילה מוקדמת. הרופא התיקש עם מחסן התרופות של בית-החולים הדסה בתל-אביב, ביקש משם את התרופה הנדירה. כעבור שעה, היה התכשיר בבית-החולים היפואי. אך הכמות היתה קטנה מדי. "אל לא אקבל כמות מספקת תוך 24 שעות", הודיע הרופא לאהרון יוחימוביק, בעלה של האשה, "לא אוכל להציל את אשתך".

הרופא גם לא ידע היכן בדיוק אפשר להשיג את התרופה. "נסו בצרפת, באנגליה, בשווייץ. אולי שם יש".

אהרון מיהר לבנין הדואר, הבריך לאחיה של אשתו, היושב בפאריס: "שלח דפסא-זול מגיני. אסתר בסכנה. דחוף".

התרופה הגיעה. עובד חברת אל-על מוסר את החבילה היקרה לחיים קרני, חובב האלחוט ששידר ראשון את הקריאה לעזרה לכל חובבי הרדיו בעולם, על גלי משרדו.

לפנות בוקר הגיעה התשובה מפאריס: מצטער. אין בצרפת.

★ ★ ★

השכן של הירידה

באן החלו נעים הגלגלים של מ"כונת האחוה האנושית הגדולה. קרר בי משפחת יוחימוביק טלפנו לסגן-אלוף יוסף כרמל, שליחו של הנשיא: שמא יכול הוא לעזור להשיג את התרופה? כרמל התקשר מיד עם משרדי אל-על בתל-אביב. משם יצאה בקשה דחופה בטלפוניסטר לי משרד החברה בלונדון. הרדיפה אחרי הנוזל היקר החלה.

בשלב זה עלתה על הבמה דמות נוספת: צילה ביאליק, ידידתם של הונג יוחימוביק. היא חזרה לעת לילה לביתה, ברחוב אר"ל לוזרוב בתל-אביב, מוועדות מפרטי אסנה של אסתר.

לפתע הבריקה במוחה מחשבה: תחת ה"שידור של שכנה. מדי ערב היתה שומעת

דפני ההרעלה. אסתר יוחימוביק, מחבתת את בת קרובה ואת כלבה הצמרי האהוב.

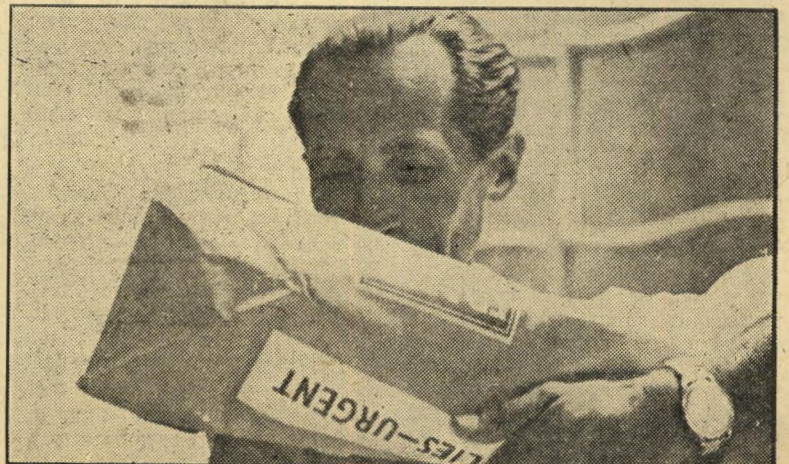
החובב השני. יובל אופק ליד מקלטו, משדר את הקריאה אשר אותה קלט זה עתה.

דרמה אנושית גדולה כמורה

אסתר יוחימוביץ שכבה במיטתה בבית-החולים ביפו (מימין). כשהיא סובלת מהרעלת כליות חמורה — ותרופה בישראל לרפאה אין. כדי שבכלל יהיה ערך לתרופה, חייבת היא להגיע ארצה תוך 24 שעות. התרופה הגיעה בזמן — הודות למאמציהם המשולבים של אנשים ומוסדות, שהתאחדו כדי לשגר את התרופה סביב חצי כדור הארץ ולהציל את חייה של החולה ששכבה במיטתה ביפו.

C. Q. C. Q. חיים קרני יושב ליד מכשירו ומאות. מאחוריו עומדים שכניו צילה ביאליק, מימין, ידידת משפחת יוחימוביץ, היא שחשבה לראשונה לרתם את חיים למבצע ההצלה.

הבעל המאושר, אהרן יוחימוביץ, מנשק בהתרגשות את החבילה שהגיעה משווייץ והמכילה את התרופה שבה תלויים חיי אשתו. הוא התקשה להביע רגשותיו לנוכח המיבצע הבינלאומי, ששליחותיו השתרעו על פני שש מדינות והציל את אשתו ממוות בטוח.

אחרת, דומה לזו המבוקשת, שמא יוכל ה' רופא ביפו להשתמש בה כתחליף.

תחת לחץ מחוגי השעון, קיבל אשד את התרופה, הגיע לשדה התעופה כשמוטס אל-על מתכונן כבר להמשיך בדרכו ללוד. עובדי שדה התעופה ידעו כבר על תוכן ה' חבילה שבידו. אשד עלה למטוס, ולוה את התרופה ארצה. רק אז נתברר כי תרופה זו מצויה בשפע בישראל ואינה יכולה לעזור לחולה.

★ ★ ★

כמה זה שווה?

ב לילה השני, פחות מ-24 שעות אחרי שאהרן יוחימוביץ המיואש קיבל את מיברק חותנו מפאריס, החלו מגיעות ללוד חבילות ארוזות יפה. הן הכילו את הבק' בוקים הקטנים, שהבטיחו חיים לאשתו. כי אשר שאלו פקיד המכס, שביקש לקבוע את התשלום המגיע עבור החבילה השניה של התרופה, בכמה הוא מעריך את תוכן החבילה, השיב בחיוך: "מיליונים".

הנהו! אחות בית-חולים דוגלו מחזיקה את תכשיר הפלא, דפטאזול מגיניד, אשר אחווה אנושית עמוקה הטיסה אותו תוך 24 שעות, על פני שש מדינות לישראל.

בריוגזה את טריטור המסדר הגדול של חיים קרני, וצפירות המורס צורמות-האוזניים ש' לו. היא לא ראתה את הסרט הצרפתי ה' מפורסם, אילו כולם היו כמוהם, בו מתחב' רים חובבי רדיו וחברות תעופה בתריסר ארצות כדי להציל חיי דייגים מורעלים על אי מרוחק.

סיפרה היא מאוחר יותר: "חשבת לי עצמי: הנה חיים זה מסדר לכל העולם. למה שלא יעשה משהו בשביל אסתר?"

חיים עשה משהו. הוא נטל את פיית ה' מסדר והחל קורא בחלל האוויר "CQ, CQ, CQ, האללו! כאן IC Q 4X4 CK" הקריאה המקובלת של תחנה המבקשת משיב.

מתוך הרמקיל נשמע קול תשובה: היה זה חובב אמריקאי, שקלט את הקריאה ב' גרמניה. מה יכול הוא לעשות? חיים סיפר לו בפרוטרוט. "אני אעביר את הבקשה ל' אנגליה", הבטיח האמריקאי, לפני שקולו נמוג.

★ ★ ★

מציריך, לונדון ורומא

ב ינתיים הצטרפה לפעולה תחנה שניה: זו של יואב אופק, גם הוא חובב רדיו תל-אביבי. קולו הפיץ אף הוא את הבקשה על גלי האתר. ענה לו חובב רדיו שווייצרי, "המתין ליד המכשיר", מסר השווייצרי, בקול שנקלט אך בקושי בתל-אביב, "אני תיכף הולך לברר אם ישנה תרופה כזו בשווייץ".

כעבור עשר דקות שב, ובפיו הבשורה המשמחת: הוא מצא את התרופה. היא כבר בדרכה לציריך. משם תוטס במטוס טוויס' אייר ותגיע עם שחר ללוד.

גם בלונדון החלו העניינים מתפתחים ב' מהירות. לבקשה הדחופה שהגיעה לאיל-על באמצעות סגן-אלוף כרמל נוספו, תוך שעות ספורות, גם הודעותיהם של חיובים אנגי ליים, שקלטו את התשדורות מתל-אביב. הם טילפנו לכתובת היחידה שנראתה להם: ה' שגרירות הישראלית בלונדון.

זו קנתה מיד את התרופה. אך מטוס אל-על כבר היה אותה שעה באוויר, בדרכו ללוד. השגרירות טילפנה מיד לשגרירות ה' ישראלית ברומא. נסו לקנות את התרופה אצלכם ושלחו איתה עם המטוס הנמצא ב' דרך ללוד, ביקשו.

מיד החל מצוד בין רופאי רומא ובתי המרקחת שלה. דוד אשד, הקונסול השני, נטל אישית את התפקיד על עצמו. אולם ב' כל רומא לא נמצא אף בקבוק אחד של דפטאזול מגיניד.

רופא אחד הצביע לאשד לקחת תרופה

סרג' רג'אני מחבק את חיה הררית ב"גיבורת היום"
סידור-תפילה מדפס פראג

המשקפים ללכת לאיבוד בכל הזדמנות הא שגרמה, אגב, לסופר רב סדן לכנות אותם בשם "משכחים". . . . בכפר זכרונותיו ש" יצא זה עתה לאור, סיפר מי שהיה שגריר בריטניה בירדן **סיר אלק סית קירקי ברייד** על פגישה עם מפקד צבא השחרור הפלסטיני **פאוזי קאוקג'י**, בימי מלחמת תש"ה. כששאל אותו קירקברייד כמה זמן יירדש, לדעתו, לכבוש את ארץ-ישראל, ה" ש"ב קאוקג'י: "כבשתי את משמר-העמק ב" תשעים דקות. לכן כל מה שעליך לעשות הוא להכיל את מספר היישובים היהודיים ב"סדקות, ותקבל את הזמן המדויק". . . . זכרן אחר: כשכא אליו לביקור העיתונאי היהודי-אנגלי **ג'ון קמחי**, אמר לו קירקי ברייד: "אם רצונך לכתוב ספר על המזרח התיכון, כתוב אותו לאחר שתשעה כן שלושה שבועות. לאחר תקופה זאת, מתחיל הנושא להיות יותר מדי מסבך".

★ ★ ★

שאלות! שאלות!

למרות העובדה שתקציב הבטחון הוא סך די, טוענים ליצנים כי יש הוכחה חותכת לגידולו המזוהז: לפני שנתיים טען שר האוצר **לוי אשכול** כי "אנו מוציאים לי צורכי בטחון הרבה כסף. אלא בגאמו לי הרבה כסף. ואילו בנאומי האחרון בישר בת החדש הפועל הציוני כבר דבר על הרבה הרבה כסף". . . . המבקר התיאטרוני המזוהז **רב בר מזכין** סיפר השבוע על נוהג חדש המתפשט בין חיילי צה"ל: כאשר צריכים החיילים בשעת תמרון להסתער על יעד כלשהו, הם עולים עלי בצעקות. "שאל בעט! שאבעט!" בנוסח נס ריקרקה. . . . ה" שחקנית חיה הררית, שתורה השבוע לישראל, הביאה אתה, מלבד צילומי סרטה גיבורת היום, גם ציור חדשות בשעת בר קורה בפסטיבל הסרטים בעיר קארלובי וארי בצ'כוסלובקיה, הוומנה חיה להשתתף בסרטים צ'כיים, אך טרם החליטה אם לע שות זאת. . . . כן נפגשה שם עם הרב ראשי של בוהמיה, ברוך פארקאש, וש חחה את בעברית שוטפת. הרב סיפר כי בצ'כוס לובקיה נדפסים עתה סידורית-תפילה וכי ק" ימים חדרים בהם לומדים ילדים יהודיים. . . . כן הוזמנה חיה להשתתף בפסטיבל סרטים שיתקיים בהודו בראשית השנה הבאה. . . . עד אז, עומדת היא להשתתף בהסרת קט עים חדשים היל הסרט אבן על כל טיל, שיוצרו מקחים להצילו על-ידי חסרים חודש ועריכה יסודית. . . . צעיר שהחליט לנסות את כוחו בספרות, פנה אל **שולמית יוסף עגנן**, בשאלה כיצד לכתוב. הסביר עגנן בן נוחת: "קודם כל, אני הולך לחנות לי צורכי כתיבה וקונה לי נייר, אחרי-כך אני חוזר הביתה ומנסה יפה את העט. אחרי כן אני מתחיל לכתוב. להשאר מא מא ליר". . . . המומ ריסט **אפרים קישון**, ה" מסיים בקרוב את מסעו בח"ל-לארץ, לא נח בשעת סיוריו באירופה: מחותניו שמו הולך לפניו, ושחור על גבי לבן תורגמו ויצאו לי אור בצרפתית, אנגלית וגרמנית, ובוצעו ב" כמה וכמה תיאטרונים אירופיים. המחזה שחור על גבי לבן, נפסל, אגב, בשעתו על די תיאטרון הבימה

הכפלה ב"סדקות

ראש ממשלת ישראל **דוד בן-גוריון** תואר השבוע בעיתון הצרפתי **ל'אקספרס**, בטאונז של **פייר מנדס-פראנס**, בלשן זו: "הוא בעל קומה נמוכה, רחבת-כתף, זועם וערמומי. הוא אינו מעוניין לשמור את דעתן שלך, אלא להשמיץ את של. מפעם לפעם הוא מלחח את דבריו בהלמו על פני השוחן בסרגל שבידו. יש בו מיונה של נמצח התומרת לאופולד סטוקובסקי, בעל בלורית הכסף, ואחד משבעת הגמדים של שלגיה". . . . המזכיר הכללי החדש של ה" התדרות, **נחום לבון**, נשאל השבוע אם אינו נוהג במכוניותו בעצמו משם שהוא מ" פקפק ביכולתו בשטח זה. השיב לבון: "לא ולא. אני בטוח בכושר נהיגתי, אבל אינני בטוח אם גם הנהג שבא ממול נוהג היטב כמני". . . . השבועון השחיצי שווייצר **א"י** דוטרסטרס פירסם לא מזמן כתבה מצולמת גדולה על שרת-הח"ץ **גולדה מאיר**, הכר ללת צילום של העסקנית החותיקה כשהיא לבושה סינור ומחיתה את כלריה-אובל ב" מטבחה. . . . אלוף ישראל בשחמט **משה צ'ריניאק**, שהתמרד בממגרת ה" תחרויות על אליפות העולמית במוסקבה עם אלוף סקולנד, הצליח להתגבר עליו בעזרת תכסיס הנקרא פתיחה סקוטית. . . . שייך **פולדימאן אל הווייז** נראה ה" שבוע בבאר-שבע כשהוא קורא בהנאה את גליון מעריב, שבו נדפס ראיון מיוחד שערך אתה, כביכול, סופרו של העיתון בחינה. . . . איש עיוור-הוד החתיק **שלמה לבית**, מ" חבר הספר עלייתו של שם לייש וח"כ מכא"י לשעבר, מאבד לעתים קרובות את משקפיו. הוא מתחיל לחפש אותם בקרד" תנות סביבו, ולבסוף נופח ביאוש על מצ" חו תוך כדי קריאה: "אפילו הם יכ לים לה" יות" ברגע זה הוא מגלה בדרך כלל כי הם נמצאים על מצחו. . . . תכונתם של

פסוקי השבוע

שריהאוצר לוי אשכול

בהסבירו את הטעם להשתתפות של חברת המים ההסתדרותית-סוכ" נות"מ-ממשלתית מקורות בעיסקי נפט: "נחלצנו לקידוחי נפט משום שאנו כה אינטימיים עם האדמה וביטנה".

יוסף תמיר, המזכיר הכללי של הצ"כ

"מה שדרוש לנו כרגע, זה לא איחוד עם חרות, אלא חרות מאחוד".

הקריקטוריסט שמעון שפר

בעיקבות תערוכת האטום: "א לי יצליחו להפוך אפילו את קור ישראל לראדיאקטיבי".

מפיקהסרטים נורו חי

ביב חביב, בתגובה על הביקורת העוקצנית שנמתחה על-ידי חבריו למקצוע על הסרט בא"פ מולדת: "כ" שאהה מדבר מאחורי גבן של מי שהו, סימן שהוא נמצא בדרך-החיים הרבה לפניך".

הבינלאומית השנייה נבחרה ישראל. התכ" גית, "ישראל — אומת האומות", תשודר כעוד ח"דש.

חובבים

צרוק סינטרה הישראלי

שלושת ימי המבחן. מכיוון שלשעזי חובבים דרשים גם חובבים החליט מסיק התכנית, לו גולדברג, לבוא ארצה, לבחור אישית בחובבים הישראלים המקוריים. משך שלושה ימים (מהראשון עד השלישי באוק" טובר) יבחן גולדברג מועמדים מכל המק" צועות (ומרה, מימיקה, עשיית להסים, אק" רובטיקה, ריקוד וכר — בודדים, זגות, שלישיות, ורביעיות). בעלי תריסר ההופעות הטובים, המקוריים ובעלי החן האישי הרב ביותר יוטסו על-ידי חברת ק.ל.מ. לגיור יורק לשם הופעה בשעת החובבים (שתש"ד) באתרים תחנות טלביזיה) וביק"ר של שבוע עד עשרה ימים בניו-יורק, כל ההוצאות על חשבון המארחים.

הסיכוי הגדול. למועמדים הצריכים ל" הגיש את מועמדותם לשעת הטלביזיה, תל-אביב, ת.ד. 245, סיכוי הרבה יותר גדול מביקור קצר בארצות-הברית. החובב המ" עלה ביותר בין החובבים הישראלים יושאר בארצות-הברית לתק"ת זמן נוספת, על-מנת להתחרות עם חובבים לא-אמריקאים מעולים אחרים. הוא עלול לזכות בהופעה באחד מ" מקומות הבידור החשובים לפי בחירתו (או בחירתה) ביוק"ר כפי ששרה לאותו מובל חלב בשם פרנק סינטרה, בראשית דרכו.

בראשית הקיץ גילתה נערה אמריקאית צעירה, בת עשר, כי הגיעה לשיא רציני: היא כבר ידעה לנגן על 12 כלים, מגיטרה סקסופון עד אבוב וחצוצרה. אבל היא גם ידעה מה עליה לעשות. היא פנתה לשעת החובבים המק"רים, אחת מתכניות הטלביז" המקובלות ביותר בארצ"ת-הברית.

תוך חודש ימים הוכיחה החובבת המוכ" שרת לפני יותר משלושה מיליון צופי טל-ויזיה, בשידור השבועי של שעת החובבים, נאמירות בחברת השדור האמריקאית (אי"י. סי) על-ידי חברת יצירות סיירו הגיור דרקיט.

ריקוד על רגל אחת. בעשרים שנות קיום שעת החובבים (הנמשכת, כשמה, ב" יוק"ר ששים דקות) הופיעו בה אלפים רבים של חובבים, מוכה מלחמה קטוע רגל שהפ" לא לרקוד על רגלו האחת עד אחד נהג מכלית חלב שהתפרסם לא-זר מכן ככוכב הבד-פרנק סינטרה.

השבוע החליטה שעת החובבים המקוריים להיות מקורית עוד יותר, לחרוג מגבולת רצות-הברית, להציג לפני צופי הטלביזיה אמריקאיים חובבים זרים. כאורחי החוק" ה" יאשונים נבחרו חובבים איריים. לתכנית

פרס עשר לירות

יוג'ל בין פותרי תשבץ "העולם הזה" 986

9	8	7	6	5	4	3	2	1	
		14		13		12	11		10
		19		18	17	16		15	
		24			23	22		21	20
		28		27		26		25	
		33			32		31	30	29
		38			37		36		35
		43	42		41		40		39
		47		46		45	44		
					52	51	50		48
					57	56	55	54	53
					60				59

אצל העורב לחינם; 21. על דאבדן; 23. אותו של צ'רצ'יל; 24. הכה, בצחי מקוצר; 25. היסטוריון יהודי; 28. בעל מוטקה הגנב; 29. שוחד; 31. קוף; 32. מה שמפריה; על-ידי-רוב, בין הכנסות המדינה להוצאותיה; 35. פרק תהלים המודיע כי כחנתו לשיר שיר חסד; 37. גם בשינוי האדרת היא נשארת אתה. . . . 38. תורה שבעל-פה. 40. לו היה בספר משלי פרק נוסף היה זה פרק זה; 41. קהילה קדושה; 43. באותו זמן; 45. ספר תנ"ך; 46. מאבני החושן; 47. בא ממקור ממשלתי; 49. מראה; 52. אבל; 54. לעתים קרובות הוא מוליד עכבר; 56. ראשי התיבות השכיחים בכנייה שבראש מכתב אדם דתי; 58. אות הידיעה או הש" אלה.

בבקוב; 41. יחידת היס"ד לכל בית קברות; 42. מלה שכחה בעשרות הדיברת; 44. חסה בלתי-פגיע למדי; 46. כזה הוא מלך, מכולם; 48. שמים אותו בפמט; 5. בבקוב כזה נמצא המשקה הזך; 51. אייה חזקה; 53. האבל באלקטרה; 55. ה" דב יוצרת משה צעם; 57. פכית; 58. אנשים אחרים. . . !; 59. החברה המייצרת ירי-שמש; 60. סטוק, בלשון המסחר.

גאונך (1) "התאנה חנכה פגיה והגפנים . . . נתנו ריח; 2. מושב המלך; 3. חמשה זומבים; 5. זיק אש; 6. כוכב; 7. מרכז; 8. הבטיח; 9. שמה חק"ק של ישראל; 1. משה כרמל הוא צעם; 15. שם הראשון ל אברהם; 16. ארמון; 18. הוא לא בא

רשימת הזוכים בפרסי התשבצים

- תשבץ 967: שרה שפירא, תל-אביב, רחוב אחד-העם 98.
- תשבץ 968: יואב כהן, עין-זרד, דאר תל-מונה.
- תשבץ 970: שושנה וולנסקי, ירושלים, רחוב פרי חדש 48.
- תשבץ 971: ר. לוי, ירושלים, רחוב הפלמח 30.
- תשבץ 972: דן מושינסקי, תל-אביב, רחוב גוטליב 4.
- תשבץ 973: מינו גויטה, תל-אביב, שכונת מונטפריורי.
- תשבץ 974: רפאל גאון, גבולות, דאר נע הנגב.
- תשבץ 976: יגאל זלצר, נחל עוז, דאר נע הנגב.
- תשבץ 977: יעל, אילת, בית אליהו (בית החייל).
- תשבץ 978: רחל קיש, חיפה, רחוב פבזנר 43.

שגעים באיצטדיאון

תחרות בותרות

התחרות אשר נערכה בין
הקבוצות השונות באצטדיון
החדש, נמשכה במשך מספר
ימים, ובהשתתפות רבה
של קבוצות מכל הערים.
התחרות נערכה ברוח
התחרותיות, ובהשתתפות
של קבוצות מכל הערים.
התחרות נערכה ברוח
התחרותיות, ובהשתתפות
של קבוצות מכל הערים.

1. סטלסד נשחקת נשחקת

2. שומרים בולגרים התפרצות קהל אל הקהל

3. שומר מוביל את הכלב שחשף את הכדור בשדה

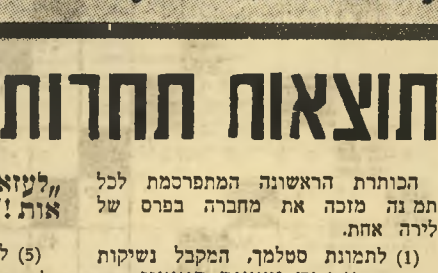
4. המספר סינטיני בין התורבות לשמירה

5. פצוע זכר מוביל נזקקת מחבירה

6. צופים חבילים את פניהם במי העננה

7. שומרים מוציאים מסתור מהם

תוצאות תחרות הכותרות

"לעזאזל הכדור. העיקר הכריז"
אות! (מרכזי דן, תל-אביב).

(5) לתמונת הצופים הטובים בתעלה:
עלידי אחות: יש לו דם! (ג. בן
זור, תל-אביב, בן יהודה 126). כותרות
מוצלחות אחרות: לראות את המשי
חק ולמות! (אלה קרק, תל-אביב).
זה עלול לקרות גם לך. קנה כרי
טיס הגרלה של מגן דוד אדום!
(עזריהו שמאל, תל-אביב).

(6) לתמונת הצופים הטובים בתעלה:
הלאמת התעלה (נמרוד קנמון, יפ,
עזה 18). כותרות מוצלחות אחרות: "רק
שלא נפסיד על יבש!" (מרכזי דן,
תל-אביב). ושאכתם מים בששון
ממעייני שייט (ג. מיכאלי, ניר עזי
10). אל הסואץ! (משה משה, צה"ל).
"אין דבר. הים של תל-אביב
פחות נקי!" (אמנון בוק, קיבוץ עב
10). מי יתן ראשי מים! (אבנר
טוקר, גבעתיים). "מי עמי" (עמוס קור
בן, תל-אביב).

(7) לתמונת המסתור המוצא עלידי
שומרים: כוכב עונש (אהובה זילביגר,
חיפה, שיכון עירוני, רחוב י"ב, 10).
כותרות מוצלחות אחרות: גיהעון
האבוד (החונ בלסון, תל-אביב). ה
(משה משה, צה"ל). ושאכתם מים בששון
ממעייני שייט (ג. מיכאלי, ניר עזי
10). אל הסואץ! (משה משה, צה"ל).
"אין דבר. הים של תל-אביב
פחות נקי!" (אמנון בוק, קיבוץ עב
10). מי יתן ראשי מים! (אבנר
טוקר, גבעתיים). "מי עמי" (עמוס קור
בן, תל-אביב).

(8) לתמונת המסתור המוצא עלידי
שומרים: כוכב עונש (אהובה זילביגר,
חיפה, שיכון עירוני, רחוב י"ב, 10).
כותרות מוצלחות אחרות: גיהעון
האבוד (החונ בלסון, תל-אביב). ה
(משה משה, צה"ל). ושאכתם מים בששון
ממעייני שייט (ג. מיכאלי, ניר עזי
10). אל הסואץ! (משה משה, צה"ל).
"אין דבר. הים של תל-אביב
פחות נקי!" (אמנון בוק, קיבוץ עב
10). מי יתן ראשי מים! (אבנר
טוקר, גבעתיים). "מי עמי" (עמוס קור
בן, תל-אביב).

(9) לתמונת המסתור המוצא עלידי
שומרים: כוכב עונש (אהובה זילביגר,
חיפה, שיכון עירוני, רחוב י"ב, 10).
כותרות מוצלחות אחרות: גיהעון
האבוד (החונ בלסון, תל-אביב). ה
(משה משה, צה"ל). ושאכתם מים בששון
ממעייני שייט (ג. מיכאלי, ניר עזי
10). אל הסואץ! (משה משה, צה"ל).
"אין דבר. הים של תל-אביב
פחות נקי!" (אמנון בוק, קיבוץ עב
10). מי יתן ראשי מים! (אבנר
טוקר, גבעתיים). "מי עמי" (עמוס קור
בן, תל-אביב).

אמנות

מה נשמע

תוכניות אלה, מתוך שידורי השבוע הבא,
ראויות לתשומת לב מיוחדת:

דאר צבאי 1005 (יום ד', 9:15)
גלי צה"ל — התוכנית, ששידורה הקודם
כמעט שלא נשמע משום הפרעות טכניות,
תשודר בערב-החג שידור-חוזר, תכלול בין
השאר, לפי בקשתו של אחד המאזינים,
ביגראפיה קולנית של שבת-החג.

כשרונות צעירים (יום ה', 4:45)
קול ישראל — הקלטת של הקונצרט החי
גיגי, בו הופיעו הזמרים שזכו בפרס מריאן
אנדרסן: טובה ספירטוס-פורטר, שמעיה אש-
כנוי, אהרן כהן (זמר האיש שבקיר) ונתניה
דברת.

קונצרט תזמורת גדנ"ע (יום
ה', 5:10: קול ישראל) — החלק המעניין
בקונצרט, שעליו מנצח אהרן גלבון, יהיה
ביצוע פסו והואב של פרקופייב, כשהקריין
הוא הפעם מבין אלה שלהם נעדה ה
יצירה — ילד צעיר בשם גבריאל ברלין.

בין הרגלים (יום ה', 8: גלי צה"ל
וקול ישראל) — במסגרת הסידרה על חי
לות צה"ל יסקור הפעם העורך דוד ריבלין
את האחוויות הנחלל בדורם הרחוק.

בצוותא (יום ה', 9:15: גלי צ
ה"ל) — תוכנית בידור מיוחדת למוצאי החג,
הערוכה כעין מסיבת-דעים וכוללת, מלבד
מוסיקה לריקודים, גם הופעות הזמר של
להקות צבאיות, ובראש ובראשונה מערכונים
של להקת הנחלל.

גלים גבוהים (שבת, 11:30: קול
ישראל) — בעוד התוכנית שלושה בסירה
אחת הפליגה לחופש, ישודר מבחר קטעים
מצלחים במי חד מכל התוכניות הקודמות,
שיזכיר למאזינים מה קשה האבידה שאבה
להם עם נסיעתו של שלום רוזנפלד לארצות
הברית.

בימות וברים (שבת, 1: קול יש
ראל) — המספר השבועי של התיאטרון
והקולנוע מתחדש בהשמעת קטעים מהקרי
מדיה החדשה של הבימה, איי לייק מייק,
וקטעים באידיש מהצגתו של יוסף בולוף,
אורח בעיר. עם זאת יאלצו המאזינים לש
מוע ש ב גם קטעים מהצגת הרבי הכושלת
של התיאטרון הקאמרי, תיק על תיק.

מחולות נמך מים (יום ב', 8:
גלי צה"ל) — תסכית פיוטי של שולמית
הראבן, המספר, לכבוד שמחת בית-השואבה,
על המים בבתי יום יום.

תיבת נוח (יום ג', 8:10: קול
ישראל וגלי צה"ל) — תוכנית הבידור
הפופולרית לחיילים במדים ובלעדיהם מת
חדשת לאחר חופשה ממושכת, כשהיא מבי
אה אתה חידוש אחד, הלקח מירושתו של
דגש קל: בנוסח הפיומן השבועי אם כבר
— אז כבר, תכלול מעתה התיבה פיומן
שבועי בעל נעימה קבועה, שיגיב על המא
רעות השוטפים, בעוד שהבית החור הקבוע
או ... או ... או שלא ש... יושר,
כפי שמקוים העורכים, עלידי הקהל, כמו
בדגש קל, יכתב הפומן עלידי דן אלמגור
ונעימתו חוכמה עלידי מאיר גוי

★ ★ ★

המאזין הזהיר לא יפתח את מקלט הרדיו
בשעת שידור התוכניות הבאות, המאיימות
להטביע אותו בגני שיעמום:

ברית המים (יום ד', 8:30: קול
ישראל) — זו מסכת שחבורה עלידי יעקב
אורלאנד וידידיה אדמן לוגיגת פתיחת מ
ביל היקוה-הנגב, שהיתה חלק אורגאני של
תעמולת הבחירות המפא"ית לכנסת השלי
שית, ומשודרת עתה מחדש כדי להזכיר ש
תעמולת בחירות יכולה להיות עוד משעממת
יותר, כשאין בחירות.

המבקר עולה (יום ה', 12: קול
ישראל) — מערכונו של פ.שקין מוצאם
וסאירי, שהוכן ושודר בשעת עלידי מיכ
אל אוהד והוכח כגרוע ביותר, משודר עתה
שידור חוזר, כמו תריסר תוכניות אחרות,
כדי לאפשר לעובדי קול ישראל לצאת לחפש
ממושך ולהשאיר למאזינים את ארכיון ה
יותר, כשאין בחירות.

המבקר עולה (יום ה', 12: קול
ישראל) — מערכונו של פ.שקין מוצאם
וסאירי, שהוכן ושודר בשעת עלידי מיכ
אל אוהד והוכח כגרוע ביותר, משודר עתה
שידור חוזר, כמו תריסר תוכניות אחרות,
כדי לאפשר לעובדי קול ישראל לצאת לחפש
ממושך ולהשאיר למאזינים את ארכיון ה
יותר, כשאין בחירות.

שמחת בית השואבה (יום ה',
7:40: קול ישראל — ריבונות ממעיני ה
שועה, שפוכים בין הרבה עלידי איש
המנהלה של עתון הצופה ברנך שיין.

הרפתקנות הטבועים בדמה דחפו אותה לכתוב. זה עתה מלאו לה 17, היא גבוהת קומה וגאה. היא רוצה להתכתב עם צעיר בן 22-19, גבוה, נאה ומשי כיל.

★ ★ ★

למורות בלבך

(988/1035) הוא בחור ברך. הוא מוכן להתכתב רק עם מורות או סמינריות. אחרות פשוט אינן מעניינות אותו. וכל בחורה בלתי מורה או סמינרית שיעלה על דעתה לכתוב לו, יכולה לחסוך לעצמה את הטורח. הוא לא יענה.

ובכן, צעיר זה, הידע כל כך את רצונו, הוא תושב מושבה קטנה בסביבת חיפה. הוא עובר עתה את בחינות הבגרות. משך היום הוא עובד במשרד ממשלתי בחיפה. חובביותו, פרט למורו, הם שחיה בים, האזנה למוסיקה קלאסית, בעיקר מוסיקה לבאלט, סרטי קולנוע וטיול על גבי אופניים. אמנם מכריז טוענים שהוא רציני מדי, אך הוא מבטיח שהוא יודע גם לעלות. שכחתו לציון שהוא בן 23.

צבע עיניה ושערה של המורה שתכתוב אליו, לא חשובים לו. חשוב לו כן שתהיה חיפאית, בלתי דתית ואוהבת

שלושת הפייטרים: הכל טוב ויפה, אך שכחתם למסור את כתבתכם. חיים הרי צוג: אני מבטיחה להתנהג יותר יפה בשנה החדשה. אינני יכולה לחשוב עתה על תירוץ מתאים מדוע לא פרסמתי את מכתבי. על כל פנים, הם אינם בידו כרגע. אם תשלח לי את הפרטים פעם נוספת ואחרונה, אפרסם אותם מיד.

★ ★ ★

יהודי טוב הקרוי ישן

(988/1033) הוא בלי צל של ספק בעל מכתב השבוע. הוא חושב שאיננו מכירי אותו, אבל אני דווקא כן. שמעו מה הוא כותב:

אנא, אל תתרגשי, והיכוני להפתעה. אינני פדאי, אבל ערבי כן, וחבל שאינני יכול לשלוח לך את תעודת הזהוי שלי, כי אני צריך להציג אותה בכל פינת רחוב. נדמה לי כי תאמיני לי. הרי אילו לא הייתי אורח ישראל,

נועם הקיץ

שמעו מה כותב בעל הדבר, הפעם:

תמונה זו נמצאה באוטובוס מתל אביב לחיפה. נהג האוטובוס היה המפספס הידוע שייע גלזר, חבר מערכת העולם הזה.

מאחר ועונת הרחצה כיום בישיאה, אני חושב שהנערה החיינית, המשתקפת מתוך התמונה עם הגבר השחרור מימינה, מי אפיינת בהחלט את נועם הקיץ. לדעתי ולדעת רבים, תמונה יפה ומתאימה לפרסום בהעולם הזה. באותה הזדמנות, יזדהו סאבי בדיה בפני קוראי העתון.

שחיה ורכיבה על אופניים. הוא מתרחש שהוא שונא איפור והצטבעות. הוא מסכים להתכתב גם עם חיינות — בתנאי שתהינה מורות, כמובן.

★ ★ ★

ריקודים במכתבים

עוד אחת המשובעות אחרי צנחנים: (988/1036). אם לא צנחנים, אזי טייסים לפחות. ובכן, היא רוצה להתכתב עם צנחן או טייס כזה, כבן 22-20 גבוה מאד, נחמד ופיקח. רצוי מאד שידע לרקוד יפה, אך שלא ידאג אם הוא אינו יודע לרקוד. היא רקדנית מצויינת, אומרת היא, ומוכנה להרקידו אפילו דרך מכתבים.

מפני שהיא אוהבת טיולים, היא חושבת כי רצוי שחברה לעס יהיה ממוצע איכשהו. היא גבוהת קומה, בהירת שיער, אהבת סרטים, תיאטרון, מוסיקה קלאסית קלה, לרקוד, לבלות ולשוחח על עניינים רציניים יותר. היא בת 17 ומתכוונת לבחינות הבגרות.

★ ★ ★

מי תענה על כוז שמות?

פיטן השבוע (988/1037): הבחנתי שלא כרצונך הוא, לקבל שיר בתור מכתב. דווקא כתבתי ואלקר אשלחנה כי הלך שבי צחק צחק רב, בקראי שרוב רובם המתכתבים דורשים תכונות כה נעלות.

לדתי במשך שנות חיי השלושים, שאני אהבתי, הרוב חסרונות. ואל תזכרי שלמכתבך אודק, אף כי כתבתי בכתיבתך השנינות. סתם כתבתי, כך לי התחשק ומי תענה על כוז שטות? אינני ותיק בארץ אך לשונה לשוני ואובחתי מאד! ושאלת רק השאלה: לשם מה שאלת את תתן תשובה בטוחני שאחתי לא תתן תשובה אף על פי כתבתי וזו נשאת חידה.

ספרים

תרגום

אחד ודו

חייתי מרגל יהודי (מאת הנרי דורו); תרגם מצרפתית שמואל גב; הוצאת דלית. «אדם זה הינו סוכן המחתרת הצרפתית ושיירותיה המודיעין של בנות הברית. הוא מהווה את אחת הסכנות החמורות ביותר לגרמניה. יש לגלותו — ולאחר שיתגלה, יש לחסלו».

פקודה זו נמצאה בכיסו של סוכן גרמני, ששעצר בשייץ בשלהי שנת 1943. האיש, שהיה סכנה כה גדולה למשטרו של המנהיג האחד והיחיד — היטלר — לא היה אלא פוסטר דאלס (אחיו של שר החוץ הנאצי של ארצות הברית), ראש המודיעין האמריקאי בשווייץ. לא היה זה גם המרגל הבריטי מיטר צ'יצ'יל. היה זה הנרי דורו, מפיק סרטים יהודי ממוצא רומני, שהשתקע בצרפת והצליח לגרום לגסטאפו כאב ראש בליישועו.

שיטות פעולתו של דורו, כפי שתוארו בספרו האוטוביוגרפי, היו פשוטות ביותר: הוא נעזר בכשרונותיו הבלשניים (שליטה בחמש שפות) ובגישתו החופשית למחסני המינארים והליקרים, שהצטברו בבתי ידיים צרפתיים, כדי לקנות את ליבם של כל עובדי מטה הכיבוש הגרמני בארץ — החל בוקפים וכלה בגנרל שטולפנאגל בכבודו ובקצמו.

לסרבים עגבת. הגרמנים, אשר סירבו לעשן סיגרים, ללבוש ליקרים או לרחוש ידידות לדורו, אשר עלה לדרגת מתורגמן. וכו' לטיפול מקורי: דורו הפגיש אותם עם יפהפיות חולות עגבת, שהוצאו לצורך זה מבית חולים מקומי, גרם להדבקתם במחלה האיומה.

בין פעולות השיחוד לפעולות הפצת מות לוח המין עסק דורו גם במשימתו העיקרית: ריגול לטובת בנות הברית. לדבריו, עלה בידו להדריך את המפציצים הבריטיים והאמריקאים אל עשרות מטרות צבאיות ביאזור פאריס. כן הצליח הוא להכין תרשים מדייק של ביצורי החומה האטלנטית, ולהודיע לבריטים בעוד מועד על הכנות גרמניות למלחמת גאזים.

לשיא פעילותו הגיע דורו רק לאחר שנת גלה יהודו לגרמנים, והוא היה נאלץ להימלט לשווייץ. כמרכזה של רשת ריגול שהשתרעה על פני שווייץ, איטליה הצפונית ואיזורים נרחבים של צרפת, עלה בידו, לדבריו, להודיע לבנות הברית שבוע ימים מראש על נפילתו של מוסוליני וכניעת איטליה. כן הצליח דורו להמציא ליד האמריקאים את המערך המלא של הדיכויים הגרמניים בצפון איטליה.

אין איפוא כל ספק בכך שהגרמנים שלחו בעקבות דורו את מיטב המרצחים המקצועיים שלהם. העלה ביום לחסלו? כמובן שלא. אחרת לא היה דורו יכול לשבת בישראל ולסיים את סיפרו ב"ויוח לא פראנס" נלהב.

חדש וקריא

● **מלחמת המוחות** (לנאדיסלאס פא' ראגו, הוצאת מערכות) — איך לרכוש סודות צבאיים ולהצליח להישאר בחיים. סידרת סיפורים מסמרי שיער על גברת דוקטור ו' כוכבי ריגול אחרים, אשר מגמתם להוכיח כי הריגול המודרני הינו מקצוע משעמם למדי, לכל הגילים, ביחוד לגיל הגיוס.

● **בעוז רוחם** (מנחם תלמי, הוצאת עמית) — חנה סנש האשה מומתת שוב חנה סנש הספונה נוחת שוב, וטייסי פריי מוסים הראשונה משוטת שוב במסגרת דייש חדש בגורן הנדושה של הגבורה הישראלית. למרבה הפלא, הביא הדייט תוצאות טובות למדי. לכל מי שלא הכיר את מלחמת העצמאות מקרוב.

● **עם ואדם** (מאת יוסף הפטמן, הוצאת אגודת העיתונאים ועמית, 415 עמ') — דיונון הספרותי והעיתונאי של האיש, ש' החל את דרכו כבנו של שוחט עני בעיירה פולנית, המשיך בה כמייסד מפלגת הציונים הכלליים בפולניה, מארגן היחידות העבריות בחיל-הספר המנדטורי, מבסס אגודת-העיתונאים ואבי עיתון העיתונאים, סיים אותה בשנת 1955 כעורך ראשי של הבקר. שפע של שירים ליריים, שירה מתורגמת מצרפתית וגרמנית, רשמי מסעות, פיליטונים, מאמרים ראשיים בהבקר. חסר בספר: לקט הגימטריות הקולעות, בהן התפרסם הפטמן יותר מכל.

הווי

שכר החימה

ב יפו, ניסה הנהג מרדכי ליברמן לרדוף בחימתו אחרי ילד שירה אבן במכוניתו, לא הצליח להדביקו, הצליח, לעור מת זאת, להתחלק, לשבור את דיו השמאלית ולקבל חבלות בכל גופו.

★ ★ ★

הגורל העיוור

ב אונטריו, קנדה, ביקר אלפרד אהרן סון את אשתו שעברה ניתוח במעי העיוור בבית-החולים, הותקף אף הוא במעי העיוור, נלקח מיד לניתוח, נחבשר בצאתו כי אשתו, שהחלימה בינתיים, קיבלה הלם ומתה כאשר גודע לה כי בעלה הוכנס לחור הניתוחים.

★ ★ ★

המיעצר אל החופש

ב בסיס טירוליות, אישם, ביקשה וקיבלה אחת הבנות את כובעה, דרגו תיה ושרור-ההדבקה של מדריכתה, שחשבה שאלו דרושים לה לצורך הצגה, סירבה את חברותיה בשורות והוציאה אתן במיעצר דרך שער הבסיס, לכמה שעות חופשה בלתי-רשמית.

★ ★ ★

צרת רבים

ב פורטיאורדריי, ארצות-הברית, נכנסו שתי נשים צעירות בשיחה, שעה שהמתניו בחדר הקבלה של עורך-דין, אליו באו כדי להגיש בקשת גירושין, גילו כי צרה משותפת להן — בעל המכה אותן בקביעות — גילו נוסף לזאת כי שתיהן נשואות לאותו הבעל.

★ ★ ★

תלמיד מצטיין

ב תלמידי, נכנס תלמיד לבית-מסחר לצרכי כתיבה וספריילמוד, שאל אם אפשר לקנות «תעודת ציונים מאכה ש' המורה שולחת כל פעם לאמא».

★ ★ ★

מזון רוחני

ב לוס-אנג'לס, ארצות-הברית, נמצא וויליאם בוכאמן אשם בעיסוק ברפואה ללא רשיון, ובהעמדת פנים של מומחה ל' תזונה, ניצל מכיאה בבית-הסוהר רק לאחר שנתגלה כסובל מתזונה לקויה.

★ ★ ★

מגש חכספ

ב דה-למוין, ארצות-הברית, הגיש האוצר תביעה לתשלום מס נוסף, בטענה כי הרגלה של המלצות רות שמר מלמחה על ארבע כוסות בירה על חזה בשעות העבודה הבוערת הינה הצגה, ההופכת את מסעדות לקבארט, עסק החיוב בתשלום מס שעשורי עים.

★ ★ ★

אינפלציה

ב כפר קאסם, חתמו כמה מהגברים הערביים במקום על פניה לרבה הראשי של תפת-תקוה, בו מבקשים הם ממנו שישפיע על אבות הכפר שיורידו את סכום המורה שהם דורשים מכל חתן עבור בנור תיהם, הסבירו: «הסכום עולה בהתמדה מדי פעם, ואין לנו כסף לשלם».

★ ★ ★

לכתר אין רגליים

ב שיקאגו, ארצות-הברית, אורי שסיירה משך יום שלם בין מוצגי תערוכת מון, החזירה מלכת המלצות את כתרה למארגני המיבצע, הסבירה: «די, נמאס לי. רגלי כואבות!»

★ ★ ★

סחר חליפין

ב באר-שבע, נאלצה המשטרה להציל צעיר מהתנפלותה של ארוסתו, שרגזה עליו כאשר הודיע לה כי לא יוכל להתחתן איתה, ניסה לנחמה על-ידי הודעה כי, לעומת זאת, יתחתן איתו עם אחותה הצעירה.

★ ★ ★

זכויות האזרח

ב בליטמור, ארצות-הברית, התנגש אל ברט דונובאן עם מכונית משטרה, דרש מהשוטרים לשחררו ולהזמין עבורו מונית במכשיר האלחוט שלהם, התרחש: «מה יש? אני משלם מסים בעיר הזאת ואני רוצה לקבל שירות תמורת כספי!»

ספר אסכתא!

המשק מתחיל להבריא

הדברים באו בדיון הכלכלי לידי ביטוי נזק, חוסר, סמך ושקול. היה ברור כי לא נוכל להמשיך בחיי המותרות, ניפוח המנגנון והפריזם הרוד עוד אלפייט שנה. הצעד הראשון נעשה עוד על במת הנואמים, כאשר קם מנהל האגף להדבק חוויות על המלגות הצהובים, והודיע כי הוחלט להקטין את התוויות בשלוש מילימטר ולהדפיסן בשני צבעים במקום שלושה. בעיקבותיו קם שר הקיצוץ והודיע שהיא מותר על מכוניתו החדשה, וייסע להבא במכונית חדשה יותר. בזאת נפתחה הדרך למסע אדיר של ייעול וחיסכון. בו במקום נבחרה ועדת זלימ"כ (ראשי תיבות של "זה לא יימשך ככה"). כל הגוונים ביישוב היו התעמולה ברשימת מקבלי המשכורות שלה. יושבי ראש החברה פתח את מסע התעמולה בנוסחה לחץ לארץ לרכוש בית דפוס מתאים. ואילו מחלקת הביטחון של זלימ"כ דכשה מנרש בסביבה פוריה כדי להקים עליו את "בית הפריז", עם מיזוג אחרי. באותו זמן ביקרה מחלקת התחבורה של זלימ"כ בבית החרושת להרכבת מכוניות ודרשה להגביר את קצב העבודה, מפני שלא ייתכן לפגור עד כדי כך במיליון המנוניות של חברי הוועדה למכוניות חדשות. בינתיים חזר היושב ראש מחוץ לארץ, במסיבת עיתונאים בשדה התעופה בלוד הוא חסר על ההצלחה היוצאת מנד הניגול של המפעל להעברת ההמונים לעבודות פרודוקטיביות. עובדה, אמר היושב ראש, שוועדת זלימ"כ מצאה בקושי רב את 500 הפקידים הדרושים לה לעבודות. כי מסר, כי החברה תיקרא מהיום לא ועדת זלימ"כ אלא ועדת קלאפרנשטיין, על שם אותו יהודי שחרס את הכספים להקמת שיכון עובדי החברה.

אזעקה

באבי מגבע הוא לא פחדן בדרך כלל. כיום הוא פחדן לצנוח כמו כולם, אבל בלילה הוא פחדן קצת יותר, כי בלילה אי אפשר אף פעם לדעת איפה האדמה, או פתאום נחלקים בה וחוססים ונכנס עצום ברגלים. באבי חשב וחשב, ובסוף נזכר ש במכונית-כתיבה יש פעמון כזה, שמצלצל קצת לפני סוף השוקה. אז הוא קנה חוט באורך של 21 מטר בערך, והשיג שני מסטינגים. בקצה אחד של החוט קשר את המסטינגים ואת הקצה השני קשר לרגליים שלו. מאז, לפני שהוא מגיע לאדמה, הוא שומע צילצול. ★ ★ ★ דוגמה אישית יום אחד, בסידרה, היה הרס"ר מחומם נורא על חוסר הסדר והמשמעת. הוא הסתובב בין האוהלים והפיל את האוהל הכי מבורק במחלקה. כשהמסמס חזר בצהריים, הוא התפלא מה פתאום האוהל שלו נפל. במחנה הנחיל

אבו ליש והרימון

כשהחברה יצאו להתקפה על בית החרושת לקרח בבית-דגון, היה אבו ליש בכיתה הפורצת. בדיוק יום לפני זה הגיעו רימוני ה מילס החדשים, אלה עם הניצרות. אבו ליש אף פעם לא ראה קודם רימון כזה, לכן הוא זרק אותו בלי להוציא את הניצרה. כשעברו איזה שתי דקות והרימון לא התפוצץ, ניגש אליו אבו ליש, מחומם נורא, בעט בו ברגל בכל כוחו וצעק, "יחריביתא! תתפוצץ או לא תתפוצץ או לא!" דב שהם, חילאבי

העולם ההבא

העריכת ילי ילי

מזמנים משתתפים. הקוראים מוזמנים להשתתף בעמוד זה על כל מדוריו. החל מן השבוע הבא יחולק פרס של 10 ל"י לאחד המשתתפים.

חיי כלב

אברהם שפירא הוזמן פעם לראדיו כדי להקליט שיחה על אחד המתיישרים הראשונים של פתח-תקוה. פתח שפירא ואמר: "הלוו אחם שומעים אותי? מה אברהם שפירא. מה אברהם שפירא. אני רוצה לספר לכם על חבקיין, חבקיין הזקן. כשהוא בא לפתח-תקוה לא היה שם כלב חי חוץ ממניגום אני עוד הייתי קטן."

מה שמותו - מתו

מכתב של בן-גוריון

כשבן-גוריון עוד ישב בשדה-בוקר ושולח משם מאמרים לדבר, היו המון אנשים מכל מיני מקומות בארץ עולים לרגל לראות אותו באמצע המדבר. והרבה מאלה היו מתעקשים לקחת אתם איזה מזכרת. על פי רוב, היו המבקרים מקלפים חתיכות עץ מהקירות של הצריף השודדי, אבל החברה משדה-בוקר ראו שככה לאט לאט ייגמר הצריף כולו, לכן, כשבאה יום אחד קבוצה גדולה של מעריצים מקרב ציבור הפועלים המאורגן, הראו להם החברה על הצריף של ארונצ'ו יאמרו שזהו החדר של בן-גוריון. בן-גוריון עצמו יש לו נסיון, והוא נועל את הצריף. אבל לארונצ'ו לא היה שום מושג על כל העניין. לכן פרצו המעריצים אל החדר הפתוח ולקחו אתם כל מה שיכלו למצוא: מברשת-שיניים, שמיכה צבאית אפורה, עיפרון קופי וכספנים. כולם מראים עד היום בגאווה לכל מי שמבקר אצלם בבית את החפצים האישיים של ראש הממשלה. רק זה שסחב מכתב מהשולחן לא יודע עד היום להסביר למה בן-גוריון חתם על המכתב בשם "ארונצ'ו". בסח מין כינוי בטחוני סורי. ★ ★ ★ ★ ★

עצה

בירחון של קופת-חולים, "איתנים", יש מדור של תשובות לשאלות קוראית. בגיליון האחרון של הירחון, ישנו במדור זה קטע כזה: "לא. ל מירושלים: עד כמה שידוע לנו, יש בקופת-חולים תכשירים להקטנת הפעולה ההורמונאלית של הגבר, אם אינך יכולה לשכנע את בעלך שיגש לרופא — יהיה עליך למלא את מבוקשו, למסן שלום-הבית."

מאגדות התיאטרון העברי

ת מרה רובינא, שחקנית תיאטרון הבימה, הלכה יום אחד ברחוב פרוג, ליד שיכון "הבימה" כשהיא אר-כלת להנאתה בנה, וכשסיימה — זרקת את הקליפה ישר אל תוך חלון דירתו של קופרמן, החשמלאי של התיאטרון, המתגורר בקומת הקרקע. יצא קופרמן מן הדירה, כשכולו זר-עם, ואמר: "תמרה! מה את? מה את עושה?" אולי, תמרה! צעקה תמרה. "חשבת שאתם לא בבית." ★ ★ ★ יש מקומות במחזות, בהן מציין הסופר: "כולם משוחחים" או "כולם

שלטיס צוחקים

על תנותו של חייט תל-אביבי אחד יש שלט בנוסח זה: "לגברים חייט לגברות י. הרשקוביץ". . . . בכניסה לבית-חולים ירושלמי כתוב: "בית חולים למתנחלים וחשופי-מראש". . . . בכניסה לביתו של רופא תל-אביבי חקוק על השלט: "רופא גנשים ולמחלות אחרות."

שתי בקות אינלטיאנציה

הכל מתחיל מאלף

כדי לפתור חידון זה, אינך חייב להכיר את כל היישובים בארץ. די אם תעיין בהתחלת הכרך הראשון של המדריך ותכיר את היישובים ששמותיהם מתחילים באות אלף. (1) ישנם בארץ שבעה יישובים ששמותיהם מתחילים ב"אורי". כמה חוכל לזותח? (2) במילה "אבן" מתחיל שמם של שלושה יישובים. אילו הם? (3) ארבעה יישובים נקראים בשם "אחי" ועוד משהו. התכירים? (4) במילה "אילן" מתחילים שני שמות יישובים, שבאחד מהם היה בן-גוריון פועל חקלאי. שמו (של ביבי, לא של הישוב) היה אז גרין. מה שמם? (5) אחד העצים העניק את שמו גם ליישוב בגבול רצועת עזה. בתוספת זאת אחת, ייפך השם לשמו של בית-הבראה מפורסם, סמוך לירושלים. מה השמות? אליעזר גוה, ראשון לציון

★ ★ ★

שאלה (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100)

אמרתי לך שזהו כלב-משטרה!"

תחרות כותרות

סיפור מן הים הגדול

משך ששה חודשים בשנה, נאנה הישראלי כי חם לו. הוא מהלך בִּמְכַנְסִיִּים קצרים, בסנדלים, בחולצות דקות. אם הוא היא — יורד הלבוש לממדים מינימליים. גם הוא וגם היא מבקשים מפלט מן החום במקום אחד: שפת הים. אך שם, לא כולם טובלים במים. כל אחד מוצא לעצמו את השיטה הנעימה לו ללחום בִּחֹם. עתה, עם התקרב הקיץ לסופו הרשמי, מגיש העולם הזה לקוראיו לקט מבין התמונות שצולמו עליידי צלמינו בחופי הארץ. תן לכל אחת מִשִּׁבְעַת התמונות את הכותרת הקולעת ביותר ושלח אותה למערכת העולם הזה ת. ו. 136, תל־אביב, עבור "תחרות כותרות", תוך שבועיים מִיּוֹם הופעת גליון זה. עבור כל כותרת שתודפס, יקבל המחבר פרס כספי של לירה ישראלית אחת.

★ ★ ★ 2 ★ ★ ★

★ ★ ★ 1 ★ ★ ★

★ ★ ★ 4 ★ ★ ★

★ ★ ★ 3 ★ ★ ★

★ ★ ★ 6 ★ ★ ★

★ ★ ★ 7 ★ ★ ★

★ ★ ★ 5 ★ ★ ★